

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32 —, polletno
din 16 —, četrtletno din 9 —, ino-
zemstvo din 64 —
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Važne zahteve Kmetijske zbornice

Kmetijska zbornica za Slovenijo je zasedala v Ljubljani 4. in 5. januarja. Na tokratnem zasedanju je bilo storjenih več važnih sklepov, kateri se nanašajo na splošno zboljšanje ter povzdigo kmečkega stanu. Najvažnejša zahteva zbornice je, da se zasliši njeno mnenje obvezno pri vseh zakonih, kateri zadevajo kmeta. Vsak novi kmečki zakon bi naj pregledala in oddala o njem svoje mnenje pred obravnavanjem v skupščini Kmetijske zbornice. Zbornica se je zanimala tokrat že za novi ljudskošolski zakon. Na izdelavo tega zakona bi morala imeti Kmetijska zbornica znaten vpliv. Pouk o kmetijstvu naj se po naših šolah potroji in naj bo učni predmet na učiteljskih. Nujna potreba je ustanovitev kmetijske srednje šole na Slovenskem ter še več kmetijskih nižjih šol. Zbornica za-

hteva od banske uprave poseben odbor strokovnjakov, ki bo proučil kakovost zemlje, da bo kmet vedel, kaj naj najbolj dobičkanosno prideluje na svojem zemljišču. Četrtnina slovenske zemlje je močvarna, katero bo potrebno usposobiti za kmetijstvo s kreditom 300 milijonov dinarjev in po skrbnem načrtu v dobi 20 let. Okrajni kmetijski odbori naj dobijo pravico do lastnih letnih proračunov z dohodki iz davčnih virov. Proračune bi naj predlagali odbori v odobritev banski upravi. Nujna stara je zahteva zavarovanja za starost in onemoglost. Tozadevno se naj ustvari za vso državo zakonski okvir, v katerega bo vstavila banovina s sodelovanjem Kmetijske zbornice slovenskim razmeram odgovarjajoča. Ločila.

Pobotanje med Nemčijo in Poljsko

Poljska je bila užaljena, ker ni bila objavljena v München, kjer so sklenili zastopniki štirih velesil odstop sudetskih krajev Nemčiji. Poljakom nista ugodili Nemčija in Italija, da bi bili dobili po novi razmejitvi na Češko-Slovaškem skupno mejo z Madžari in bi bili na ta način Rusini iz poprej češko-slovaške Podkarpatske Rusije razdeljeni med Poljsko in Madžarsko. Radi naštetih nesoglasij je Poljska izmenjala z ruskimi sovjeti nekaj prijateljskih izjav, na katere je odgovorila Nemčija z načrtom osnovanja velike Ukrajine, v kateri bi bilo združenih 40 milijonov Ukrajincev, kateri so danes raztepeni na štiri države in bi bili seve politično in gospodarsko odvisni od Nemčije. Uresničenje velike ukrajinske države se je prestra-

šila Poljska. Ob novem letu je bil dosežen med Poljsko in Nemčijo nov sporazum. Poljski zunanji minister Beck je obiskal dne 1. januarja nemškega kanclerja Hitlerja v Obersalzbergu pri Berchtesgadenu na Bavarskem. Becka je sprejel Hitler z vojaškimi častmi, na kar so se začeli razgovori, katerih se je udeleževal tudi nemški zunanji minister Ribbentrop. Ribbentrop in Beck sta nadaljevala pogajanja po odhodu iz Hitlerjevega gradu v München, od koder se je vrnil Beck nazaj v Varšavo. Poljska in Nemčija sta se pobotali ob času, ko je ležal na mrtvaškem odru Roman Dmowski, voditelj opozicije na Poljskem, nizprosen protivnik Nemčije in poljske vlade, ki je pod rajnim maršalom Pilsudskim iskala zblížanja z Nemci in opore proti ruskim sovjetom.

Obvezna delovna služba za dekleta v Nemčiji

Nemčija je uvedla z dnem 1. januarja 1939 obvezno enoletno delovno službo za dekleta pod 25 let. Vsaka neporočena ženska, star pod 25 let, ki išče zaposlenja, se bo morala za bodoče izkazati, da je prebila eno leto v nemški delovni službi, in sicer v stroki za poljedelstvo in gospodinjstvo. Brez tega spričevala ne bo dobila nobena ženska zaposlitve ne v državni in ne

v zasebni službi. Po novi naredbi bo v Nemčiji vsako leto na razpolago 300 do 400 tisoč dekliških delovnih moči, katere bodo poceni, na drugi strani pa se bo mlajši ženski spol oprijel dela v poljedelstvu in gospodinjstvu in bo zapustil pisarne ter tovarne. Nemčija hoče z omenjeno najnovejšo uredbo v okviru gospodarske štiriletke prenoviti državo.

Dve hudi nesreči na Francoskem

V soboto, dne 7. januarja, se je zgodila v francoskih Alpah smučarska nesreča, katera je zahtevala sedem smrtnih žrtev. Sprožil se je snežen plaz, kateri je podsul sedemčlansko skupino smučarjev. Do ponedeljka so izkopali pet ponesrečencev, med temi tri smučarje in dve smučarki.

Plaz še pokriva dva vodnika. — Letalo, katero je opravljalo blagovni promet med Zürichom (Švica) in Parizom, je treščilo dne 8. januarja na tla 200 metrov od francoske železniške postaje La Chapelle en Cerval. Pet ljudi je pri tem bilo ubitih, ranjenih pa je 12.

Mir — nada Evrope

Na praznik nedolžnih otročičev je preteklo 30 let, od kar je ogromen potres razdejal Messino, glavno mesto Sicilije (v južni Italiji). Mirno so ljudje snivali v naročju blagodejnega sna novemu dnevu naproti. Naenkrat pa se v jutru 28. decembra 1908 strahovito strese zemlja ter požira v svoje odprto žrelo hiše in cerkve, ljudi in drevesa. Morje se dvigne iz svoje struge kakor ogromna kača in vrže svoje mrzle valove preko mestnih ulic in njih prebivalcev. Štirideset sekund je trajalo divjanje razbesnele zemeljske sile, učinek pa je bil strahovit: vse mesto v razvalinah, od 160.000 prebivalcev Messine 140 tisoč mrtvih.

Človeštvo se je zdrznilo nad silovitostjo messinskega potresa in njegovimi katastrofalnimi posledicami. So pa druge katastrofe, ki so slične zemeljskemu potresu, pa imajo še strahotnejše posledice kot taki potresi, ker zadenejo ne samo kakšno pokrajino ali državo, marveč več držav in narodov. To so vojne. Ni še bilo preteklo šest let od messinske katastrofe, že se je zgodila mnogo večja in usodnejša, ki je zadela evropsko človeštvo in ves svet: svetovna vojna. Na njenih posledicah trpijo evropski narodi še danes ter bodo v naprej trpeli.

Ob koncu svetovne vojne v jeseni 1918 se je evropsko človeštvo zedinilo v sklepu in vzkliku: Nikdar več vojne! Svetovna vojna je idejo vojne ubila! Ko pa se je po sklepu svetovne vojne 20. leto komaj nagnilo v laton, se je možnost nove vojne priknila v največjo bližino. Bilo je to v mesecu septembru 1938, ko je evropski mir visel na tanki niti. Spor med narodno-socialistično Nemčijo in Češko-Slovaško radi sudetskih Nemcev je prikinel do tako visoke stopnje, da je skoro prekinel to oboroženega spopada. Da reši mir, je angleški ministrski predsednik Chamberlain pohitel v Monakovo. Monakovski sestanek prvih zastopnikov Nemčije, Italije, Anglije in Francije in tam sklenjeni sporazum z dne 29. septembra je rešil mir v Evropi.

Z monakovskim sporazumom je bilo likvidirano vprašanje sudetskih Nemcev in pa avstrijskih Nemcev, ki si jih je Nemčija priključila že v pomladi 1938. Moč Nemčije je s tem v znatni meri porasla, kakor je pred tremi leti z okupacijo Abesinije porasla moč Italije. S porastjo moči teh dveh avtoritativnih držav je bilo dosedanje ravnotežje sil v Evropi spreminjeno. Dozdevalo se je, da bo Anglija odstopila od branitve ravnovesja v Evropi ter pristala na premoč Nemčije, da bi se mogla tem bolj posvetiti obrambi ravnovesja na svetu. Toda angleški ministrski predsednik Chamberlain je izjavil, ko je

bila septembrska kriza na vrhuncu: Anglija se bo dvignila z orožjem v roki zoper vsak poskus kakšne evropske velevalsti, da bi zagospodarila v Evropi. Anglija torej ne misli pustiti Nemčiji povsem svobodne roke v vzhodnih in južno-vzhodnih krajih Evrope. To dokazuje dejstvo, da je angleška vlada pristala na jamstvo novih nemško-češko-slovaških mej. S tem je izpovedala, da Anglija in njen imperij (svetovna država) ne more obstati brez ravnotežja sil v Evropi.

Da se to ravnovesje sil in z njim mir v Evropi ohrani, je Chamberlain 11. januarja dopotoval v Rim, da vpliva na poravnavo spora med Italijo in Francijo in rešitev drugih spornih točk mednarodne politike v Evropi. Če bi tudi ta pomirjevalni poskus popolnoma ne uspel, ohrani Anglija vendar še najmočnejši adut v svojih rokah, in to je do višine pospešeno oboroževanje. Ko bo to izvršeno, se bo ravnovesje v Evropi in na svetu, ki je sedaj nekoliko spremenjeno, zopet spravilo v red. To je glavni razlog, zakaj Anglija troši sedaj sedemkrat več za oboroževanje v zraku ko leta 1933 ter da gradi 12 krat več ladij kot navedenega leta. Ker je zadnji čas tudi Amerika (Zedinjene države)

Posojilnica v Narodnem domu v Št. Lenartu v Slov. goricah

obrestuje stare in nove vloge po 4%.

Slovenjegoričani, vlagajte v svoj domači zavod svoje prihranke!

Posojilnica posluje vsak torek in petek
od 8 do 12 v Narodnem domu. 34

uvidela, da radi osvajalnih teženj nemško-italijanske zaveznice Japonske na Daljnem vzhodu ne bo mogla ostati brezbrizna za vprašanje ravnotežja na svetu, je tudi začela z drugimi očmi gledati na tiste, ki s svojimi prevelikimi zahtevami ogrožajo to ravnotežje. Evropski mir je sedaj predvsem odvisen od ohranitve ravnotežja sil v Evropi. Iz navedenih razlogov smemo ob prelomu starega v novo leto izreči nado in zaupanje, ki ga je o novem letu podaril Chamberlain: Leto 1939 bo leto miru, in to v še večji meri ko leto 1938.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Naša kraljica Marija je obhajala v ponedeljek, 9. januarja, v krogu svoje kraljevske družine v Beogradu svoj 40 letni rojstni dan. Kraljica se veseli v vsej državi občega spoštovanja ter izredne priljubljenosti, ker se zelo pridno udeležuje v dobrodelnosti in se je popolnoma posvetila vzgoji svoje družine, ki je tako rano zgubila velikega in nepozabnega očeta. Slovenski narod je še posebno vdan kraljici, saj je njeno najljubše vsakoletno bivanje v biseru Slovenije — na Bledu. S kraljico zahajajo med Slovence njeni sinovi in predvsem naš kralj Peter II., kateri bo kot bodoči vladar Jugoslavije po materni zaslugi znal ceniti vrednote ter lepote slovenske zemlje in ljubezen Slovencev do visoke kraljevske hiše.

Knez namestnik Pavle odpotoval v Romunijo. Knez namestnik Pavle je odpotoval v Romunijo, da se na povabilo romunskega kralja Karla udeleži velikega lova. Kneza namestnika spremljajo nekatere visoke osebnosti z dvora.

Naš voditelj dr. Anton Korošec v prestolnem mestu Grčije. Dr. Korošec, ministra na razpoloženju, ki je v grškem prestolnem mestu v Atenah prebil božične praznike in pričakal novo leto, je 3. januarja sprejela v posebno avdienco velika kneginja Helena, mati Nj. Vis. kneginje Olge, soproge kneza namestnika Pavla. Dr. Korošec je ostal v avdienci dalje časa. Dr. Korošec porablja svoj obisk v Atenah, da si ogleda znamenitosti mesta in njegove okolice.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

Resnost s skrcenjem staleža državnih nameščenec v novi Češko-Slovaški. Med novejšimi vestmi smo v zadnji številki sporočili, da zasleduje osrednja češkoslovaška vlada v Pragi cilj varčevanja v državni upravi. Predvsem bo nujno potrebno štedenje zadelo odvišne državne nameščenice.

Na podlagi smernic, ki jih je izdelala vlada, bo sedaj izločenih iz državne službe 42.000 javnih nameščenec. Skupno je v vsej republiki okrog 371.000 državnih uradnikov. Med temi je okrog 57.000 ženskih moči. Sedaj bo upokojenih 5000 uradnikov, ki so stari že nad 60 let, 16.000 uradnikov, ki so stari nad 55 let, ter 21.000 omoženih uradnic in nameščenk. Ako se bo pokazalo za nujno potrebno, bo število uradništva še bolj zmanjšano.

Nova trgovinska pogodba Češko-Slovaške z Nemčijo. Češko-Slovaška je podpisala tik pred božičnimi prazniki z Nemčijo novo trgovinsko pogodbo, ker so Čehoslovaki po odcepju sudetskih Nemcev navezani na uvoz premoga, porcelana, kemikalij in stekla iz sedaj nemških sudetskih mest. V novi trgovinski pogodbi se je obvezala Češko-Slovaška, da bo v zameno za uvoz dala Nemčiji 6000 vagonov pšenice, 3000 vagonov ječmena, 7000 vagonov ovsa, 5400 vagonov pšenične moke in 1500 vagonov otrobov. Ti proizvodi odgovarjajo po vrednosti skupno s surovim in izdelanim lesom, ki ga bo Češko-Slovaška izvažala odslej v večjih množinah v Nemčijo, v približni vrednosti nemškega uvoza v Češko-Slovaško. Nova trgovinska pogodba je posebne važnosti še v tem pogledu, ker je češko-slovaška trgovina z nemškimi sudetskimi kraji prosta carine.

Francoski ministrski predsednik navdušeno sprejet v Tuniziji. V zadnji številki smo opisali slovesen sprejem francoskega ministrskega predsednika na otoku Korzika, od koder se je odpeljal v afriško Tunizijo, v kateri bi rada dosegla Italija za svoj živelj avtonomijo. Predstavnik Francije se je pripeljal v tuniško ozemlje dne 3. januarja zjutraj in je bil v pristanišču Bizerta sprejet od zastopnikov vseh civilnih in vojaških oblasti, kakor tudi od domačih organizacij. Po sprejemu in po pregledu utrdb v Bizerti je prispel Daladier v prestolno palačo arabskega vladarja (be-

ja) Tunizije. Bej je v spremstvu ministrov zelo svečano sprejel predsednika in sta izmenjala oba državnika govora, v katerem je izročil Daladier v imenu vse francoske vlade Tuniziji pozdrav Francije, bej pa je posebno podčrtal v svojih zahvalnih besedah zvestobo Tunizije Franciji. Po bejevem zagotovitvi bodo Tuniziani, če se bo pokazala potreba, znali stopiti na stran Francozov. Po slovesu od bejeve prestolice je obiskal Daladier uradno glavno mesto Tunis. Sprejela ga je ogromna množica francoskega in arabskega prebivalstva, ki mu je navdušeno vzklikala. Popoldne 3. januarja je v Gambeti Daladier prisostvoval veličastni paradi čet tuniške garnizije ter si je ogledal letala, ki imajo svoja oporišča v Tunisu. Zvečer je priredil tuniški guverner Daladieru v hotelu »Majestic« slovesno pojedino, na kateri je imel predsednik vlade velik govor, v katerem je dejal med drugim, da Francija ne bo trpela pod kakršnim koli izgovorom napad na svoj imperij ali svetovno vladarstvo.

Ukrajina je začela povzročati sovjetski Rusiji velike preglavice. Večkrat smo že opomnili čitatelje na dejstvo, da zasleduje Nemčija načrt osnovanja velike ukrajinske države, katera bi štela 40 milijonov Ukrajincev, kateri so porazdeljeni danes na sovjetsko Rusijo, Poljsko in prav za prav malenkost na Podkarpatsko Ukrajino in Romunijo. Velika in samostojna Ukrajina bi bila v gospodarskem in političnem oziru odvisna od Nemčije in bi pomenila zrušitev sovjetske Rusije. Kako dobro premišljeni in resni so načrti Nemčije, nam dokazujejo v zadnjem času po vsej sovjetski obširni Ukrajini nastali upori, ki so organizirani in povzročajo sovjetski tajni policiji največje preglavice. Po Ukrajini že strašijo vstaške tolpe, ki razstreljujejo železniške proge, uničujejo zaloge surovega olja in napadajo vojašnice obsovržene sovjetske Čeke. V par mestih so se polastili uporniki radio-postaj, po katerih so pozivali narod k odpadu od sovjetskega trništva in k ustanovitvi svobodne Ukrajine. V Sibiriji so osnovali več kazenskih taborov za ukrajinske revolucionarje, katere zapira sovjetska tajna policija kar v množicah.

Carski general-begunec smrtna žrtev sovjetske tajne policije. V naselju Ostrov, ki leži na poljskem ozemlju tik sovjetske meje, so našli te dni ubitega bivšega carističnega generala Mirkoviča, čigar ime je znano iz rusko-japonske vojne. Od začetka so mislili, da se je Mirkovič sam ustrelil, toda izvedenci so dokazali, da je umrl nasilne smrti. Obenem so izginili važni dokumenti, o katerih poljska policijska oblast ve, da so bili v njegovih rokah. Sklepajo, da je Mirkovič podobno kakor generala Kutjepov in Müller postal žrtev tajne sovjetske policije. Tudi so vaščani izpovedali, da se je že nekaj dni sukalo okoli Mirkovičeve hiše več sumljivih oseb. Mirkovič je bil velik prijatelj Kutjepova in je imel tajen arhiv, iz katerega so izginili imenovani dokumenti.

Vlada na Japonskem odstopila. Japonska vlada kneza Konoje je odstopila na zahtevo desnice in vojaštva, ki zahtevata radi viška japonsko-kitajskega spora močno in odločno zunanjo politiko in to predvsem napram Rusiji. Predsedstvo nove vlade je prevzel Hironuma. Po izjavi prejšnjega predsednika vlade je dolgotrajni spopad s

Kitajci dozorel in bo nova vlada prisiljena, da zbere vse sile za izgradnjo novega reda in za ustvaritev trajnega miru na Daljnem vzhodu.

Iz življenja novega japonskega ministrskega predsednika. Novi japonski ministrski predsednik baron Hiranuma je star 73 let in je po poklicu pravnik. Že leta 1907

je bil pomočnik pravosodnega ministra, leta 1923 je postal sam minister za pravosodje. Leta 1926 je bil po daljšem umiku iz političnega življenja pozvan v tajni državni svet kot podpredsednik, pred tremi leti je postal predsednik tega sveta. Hiranuma se veseli med Japonci slovesa zelo sposobnega državnika.

Novice iz španske državljanske vojne

Prodirajoče in obrambno napadanje nacionalistov

V dveh številkah smo že pisali o veliki ofenzivi generala Franca, katero je naperil proti rdeči pokrajini Katalonija, iz katere se zalaga preostanek komunistične vojske s prehrano ter z raznimi vojnimi potrebščinami, katere dovažajo v katalonsko prestolico in pristanišče Barcelono sovjetske, francoske, mehiške ter ameriške ladje. General Franco je v dosego cilja že prekoračil reko Ebro, katera je radi topečega se snega narasla za 5 m, pri mestu Asco. Te nacionalne čete napadajo rdeče postojanke v gorovju Lena in bodo zasedle važno obmorsko mesto Tarragona, od katerega so bile 3. januarja oddaljene komaj 40 km. S prodorom do Tarragone bodo od-

rezane rdeče katalonske čete, katere so v najnevarnejšem položaju trikotja Tarragona—Tortosa—Mora de Ebro.

Dne 2. januarja deset dni trajajoča in za nacionaliste zmagovita katalonska bitka je prinesla Francu 16.200 ujetnikov in zasedbo 50 vasi v pokrajinah Lerida in Tarragona.

Da bi pa bil general Franco pri srditih napadih na Katalonijo osiguran pred nenadnimi presenečenji rdeče armade, ki je zbrana krog Valencije in Madrida, je začel z napadi na tem področju pri mestu Sagunt. Ti boji imajo očitno le namen vezati rdeče čete generala Miaje, da bi ne začel s kako nenadno ofenzivo in razbremenil rdečo katalonsko armado, katera je v obupni stiski.

Rdeče skladišče za strelivo zletelo v zrak

Kako razpoloženje vlada v glavni rdeči postojanki v Madridu, je jasen dokaz strahovita eksplozija, katero je doživel Madrid za novo leto. Vrhovno vodstvo rdečih je nakopičilo v bivši španski prestolici v Madridu velike množine streliva. To municijsko skladišče je zletelo v noči na novega leta radi v neposredni bližini izbruhlega požara v zrak. Eksplozija je bila tako strahovita, da je porušil zračni pritisk v okolici 100 m vse hiše tako, da ni o njih nobene sledi več. Poškodovano je vse središče Madrida in smrtnih žrtev je nad tisoč. Podrobnosti o eksploziji čuvajo rdeče oblasti v največji tajnosti. Na dnevnem redu so seveda številne aretacije, ki bi naj dognale krivce.

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zato že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajli brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas-reg. pod S. brojem 32608 od 8. XI. 1933.

Jud zapletel Anglijo v neprijeten položaj

Opisano katalonsko ofenzijo je general Franco že dalje časa pripravljaval. Načrti za odločilni napad so bili celo izdani rdečemu vrhovnemu poveljstvu. Glavno vlogo pri tem izdajalskem poslu je igral jud Ernest Golding, ki vrši službo angleškega podkonzula v Francovem San Sebastianu na severnem Španskem. Juda so nacionalisti prijeli, ko je hotel iztihnati Francove napadalne načrte v Francijo in od tam bi bili priromali v roke španskemu rdečemu vodstvu. Goldinga so po prvi aretaciji na pritisk Anglije izpustili kot nedolžnega, a je bil zadnje dni ponovno aretiran. Med judu zaplenjenimi dokumenti so našli na pismo, s katerim so dobili rdeči špijoni ukaz, naj si prizadevajo preko Goldinga priti v zvezo z rdečo Barcelono in naj se poslužujejo pri pisanju nevidnega črnila.

NAŠA PESEM

Kmečkim družinam najboljši dar,
naših svetinj zvesti čuvar,
prave politike močen krmar,
krščanske prosvete svetel žar,
v »Kmečkem delu« gospodar,
naših krajev zgodovinar,
boljše bodočnosti oratar —
in Tebi naj se toži mar
za 32 din majhen denar
za ta veliki vsaktedenski dar
»Slovenski gospodar«? —
Nikdar!

Zato naroči ga, čitaj ga, priporočaj ga!

»Slovenski gospodar«,
Maribor, Koroška cesta 5.

Pisalni stroj v letalu piše na brezžično narekovanje

Amer. letalske družbe na vso moč tekmujejo med seboj, katera bo svojim gostom nudila kaj bolj modernega udobja med vožnjo. Najnovejša pridobitev na tem polju pa je vsakakor letalo, ki ima s seboj pisalni stroj, ki sam posluša brezžično od drugod oddana poročila ter jih takoj sproti sam tipka. Novice, ki brezžično prihajajo v letalo z zemlje, so takoj natipkane na koščku papirja. Ljudem, ki se vozijo v letalu, posledje ne bo več treba poslušati brezžičnih novic, marveč bodo kar sproti brali kose papirja, ki bodo leteli iz stroja z natipkanimi novicami. Stroj je tako uren, da napiše 60 besed v eni minuti.

V mrežah greha

2.

Štefan se je tako podal proti mestu, kakor da bi imel pred seboj kak določen cilj. Toda jedva je prišel do konca ulice, je začel hoditi počasneje. Vprašal se je, kam prav za prav namerava. Od doma je šel z nekim podzavestnim čutom, da mu bo sreča mila in bo našel svojo plavalaso lepotico. Na pot se je bil podal z neko samozavestjo, ki ne pozna fizičnih in zemljepisnih nemožnosti. Taka samozavest je hranila srednjeveške viteze. Niti Don Kišot ni bil bolj samozavesten, ko je šel iskat svojo Dulčinejo, ko Štefan, ko je v mestu, ki je štel devetdeset tisoč prebivalcev, hotel najti deklico, ki ji ni vedel niti imena niti naslova.

Za hip se je ustavil in se še enkrat vprašal, kam gre. Pri tem je ugotovil nekaj dejstev. Predvsem to, da je nor. Drugič to, da je eno dekle v takem mestu, kakor je Pikerton, toliko, kakor ena šivanka v kopici slame.

Čez čas je zamahnil z roko in polglasno zagodel: »Nor sem, nor tja! Hoditi po ulicah je še vedno boljše kot pa doma ždeti in se dolgočasiti.«

Hipoma se mu je zazdelo, da je njegovo življenje pogrešeno. Kdo bi v mladih letih vedno doma plesnel. Mladost je za zabavo!

»Najti moram to dekle, naj stane, kar hoče!« je dejal odločno.

1

Zamislil se je. V spomin si je priklical dekletov obraz.

»Po obrazu bi sklepal, da je Poljakinja ali Litvanka,« je predel svoje misli. »Stanuje torej najbrž v delavskem okraju. A kje?«

Spomnil se je na dve središči, kjer so se zbirale vesti iz vse okolice: socialni klub in papirnico Pakenzen. Ti središči sta oskrbovali z novicami vse dele mesta. A prej sta vse preresetali po svojih neizprosni načelih. Malo je bilo ljudi, ki bi pri rešetanju ostali nepoškodovani na svojem poštenju. Čim bolj je bil kdo znan in čislán, tem bolj so udarili po njem, ker se reševalci niso ozirali na kakovost oseb in so si brez strahu zelo brusili jezike. Dasi Štefan ni zahajal niti v klub, niti v papirnico, je vendar vedel, da tam lahko izve vse, kar se sploh da izvedeti.

Najprej je šel v klub, ker je bil bliže. Na stopnišču mu je udaril v nos tobakov dim. V naslednjem trenutku je vstopil v dolgo dvorano, ki je bila opremljena s telovadnim orodjem. Na drugem koncu je stal oder, na katerem so nastopali člani igralskega odseka kluba in tuji potujoči igralci. Iz dvorane so vodila vrata v nekoliko manjši prostor, ki je služil za čitalnico in zabavišče. V tem prostoru je bila klubova knjižnica. Po sobi so bile razvrščene majhne okrogle in štirioglate mize, obkrožene s stoli. Člani so tu lahko kvartali, šahirali, čitali. Mogli so tudi dobiti kak prigrizek ter toplo in mrzlo brezalkoholno pijačo. Vse je bilo delo očeta Davisa, župnika cerkve sv. Patricija, ki je s svojo ustanovo hotel mladino

Po krščanskem svelu

Pogansko božičevanje. Članki, ki so jih o prelepih božičnih praznikih objavili nemški narodno-socialistični listi, so nudili nazorno sliko o tem, kako se ta praznik v Nemčiji sedaj »službeno« pojmuje. Sveta noč, božični praznik ni več srce in duha dvigajoči spomin na betlehemske božje Dete. Angelski slavospev »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so dobre volje«, se v tem krogu ne sliši več! Pastirji ne prihajajo več, da bi se poklonili božjemu Detetu, njegovi Materi in zaščitniku sv. Jožefu. »Službeni« Božič je stari poganski praznik sonca in njegovega rojstva. V Nemčiji so letos v noči od 23. decembra prvič praznovali rojstvo zimskega sonca s tem, da so zažigali kresove po višinah in hribih, pa tudi po poljih. Mnogo kresov je tudi gorelo po berlinskih trgih in ulicah. Do zdaj je bil v Nemčiji vpeljan že en praznik sonca, in sicer v juniju, ko stoji sonce v zenitu (v nadglavišču, ko doseže svoje najvišje stanje). Sedaj je vpeljan še en praznik, to je praznik zimskega sonca, ko se mlado sonce rodi. To so bili prazniki poganskih narodov pred Kristusom. Poganski časi, ko še krščanskih praznikov ni bilo, se vračajo, da bi med ljudstvom izpodrinili proslavo najvišjih in najlepših resnic krščanske vere.

Modra božična sveča. V kakšnem duhu so letos praznovali Božič nemški narodni socialisti, dokazuje oklic, ki ga je pred prazniki objavila znana graška prijateljica Slovencev (kajpada papirnata prijateljica) »Tagesnost« in ki v njem med drugim tako vabi: »Na sveti večer bodo vsi Nemci letos prižgali modro božično svečo nemškega naroda, znamenje nemškega miru in vsenemške vzajemnosti. Ta sveča bo zanesla svetlobo v osamljene kolibice iskonskega pragozda, kjer živi nemštvo Oceanije (otočje v Velikem oceanu), prav tako, kakor v najživahnejše ulice Pariza in Londona. Ponesla bo luč v mirne transsilvan-

ske vasi (na Sedmograškem v Romuniji), v kleti južnoštajerskih vinogradov, na parobrode, ki vozijo preko ogromnih morij, v tihe in bučne doline nemškega imperija (države). Povsod, kjer so Nemci, se bodo o Božiču zbrali okoli modre božične sveče nemškega naroda ter prepevali nemške pesmi. Vsi Nemci si bodo v duhu stisnili roke: Nemci v domovini in Nemci v daljnih deželah, in vsi bodo polni veselja, da je nemški narod postal zopet zedinjen, velik in močan. Kako bodo srca Nemcev mirna, ko jim bodo na božični dan vse želje pohitele do gorske vile, ki stoji na Obersalzburgu (kjer prebiva Adolf Hitler)! Modra božična sveča bo spomnila Nemce veselja radi zedinjenja tolikšnih Nemcev z materino zemljo, obenem pa bo znamenje, ki bo spominjalo, da se še mora toliko število Nemcev izven mej nemškega imperija boriti za zedinjenje z velikim, nepremagljivim nemškim imperijem. Modro svečo bo v Ostmarki delil Schulverein Südmark, in

ta sveča bo prižgana na mejah Nemčije, njen plamen pa bo opozarjal, kako mnogo Nemcev še živi izven mej.

Komunisti o narodno-socialistični borbi zoper cerkev. Kakor poročajo boljševiški brezbožniški listi, namerava Zveza borbenih brezbožnikov v Rusiji izdati posebno knjižico o borbi narodnih socialistov proti krščanskim cerkvam. V tej knjižici bodo objavljeni posnetki iz govorov Hitlerja, Goeringa, Goebbelsa, Rosenberga in drugih voditeljev in na tej osnovi bo doprinešen dokaz, da je versko stanje sovjetskega državljana boljše, kot stanje vernikov v tretjem rajhu (v narodno-socialistični državi). Voditelji Zveze borbenih brezbožnikov zagovarjajo stališče, da se borba proti cerkvi v Rusiji baje vrši na zakoniti podlagi, narodno-socialistično vodstvo pa se trudi službeno zanikati v resnici zelo ostro borbo proti krščanstvu in cerkvi. Ta knjižica bo kmalu izšla v ogromni nakladi. Ta knjižica, ki jo širša javnost pričakuje z zanimanjem, ne bo za komunistične brezbožnike nobeno opravičilo, pa tudi za narodne socialiste nobeno priporočilo.

Novice

Nesreče

Voz natrl prevozniku prsni koš. Matija Kresnik, prevoznik, je peljal v Mariboru po Gledališki ulici s premogom naložen voz. Voz je na strmeh in poledenem pobočju zdrsnil ter pritisnil Kresnika s tako silo k steni, da so ga oddali v bolnišnico z natrtim prsnim košem.

Možgane si je pretresla pri sankanju. Na Teznem pri Mariboru se je zaletela pri sankanju v drevo 11 letna posestnikova hčerka Marjeta Novak. Otrok je obležal nezavesten s pretresenimi možgani in so ga oddali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Nož od slamoreznice presekala majerju lobanjo. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je zadela redka nesreča 38 letnega majerja Al.

Repino. Stal je poleg slamoreznice, katera je bila v pogonu. S stroja je naenkrat odletel slabo pritrtjen nož in je zadel majerja z vso silo v glavo, da mu je presekala lobanjo in zadal 12 cm dolgo rano. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Podsut v gramoznici. V gramoznici, ki oskrbuje gradnjo ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, je zasula in pokopala plast zemlje 18 letnega delavca Jožefa Jarca iz Zgor. Žerjavcev. Sodelavci so zasutega komaj rešili in je bil prepeljan s hudimi notranjimi poškodbami v mariborsko bolnišnico.

Smrtna nesreča železniškega delavca. Blizu postaje Cirkovce pri Pragerskem so našli smrtno ponesrečenega, v katerem so prepoznali železniškega delavca Jožefa

odtegniti kvarnim vplivom ulic, gostiln in raznih zakotnih krajev.

Štefan ni bil član kluba, toda včasih je kljub temu obiskal klubove prostore. Prihajal je zlasti na predstave. Tudi sedaj je brez obotavljanja vstopil. Sedel je k mizi blizu okna, ki je gledalo na ulico. Zrl je skozi okno, v resnici pa je prisluškoval pogovoru kvartopirce, ki so sedeli pri sosednji mizi.

Ob drugih večerih je bila soba običajno polna mladega sveta, ki je pretresala dnevne vesti. Ta večer je bilo v sobi le nekaj kvartačev, ki so bili razmehoma zelo tihi. V sobi je vladal duh velikega petka. Štefan se je razočaran pripravljal na odhod, ko se je oglasil debeli in samozavestni Kvinlan.

»Bank! Začni, Kazimir!«

Mož, ki mu je veljal poziv, je razmišljal. Tako resno je gledal kvarte, ko da bi šlo za življenje. Džil je plečat, močan. Njegova obleka je pričala, da je spadal v višji krog kakor ostali. Na levi roki je imel prstan z velikim diamantom. Štefan ga je le mimogrede poznal. Toliko je vedel, da je bil Litvanec in je imel na drugem koncu delavskega predmestja točilnico.

»No, začni, Kazimir!« ga je pozval rdečelasi Pinky. »Česa se bojiš?«

»Kazimir misli, da imaš štiri kraljice,« se je oglasil tretji igralec in je vrgel karte na mizo. V naslednjem trenutku jih je spet pobral in rekel: »No, začni, Kazimir!«

»Meni se zdi, da je Kazimir zaljubljen,« se je

nasmehnil Kvinlan. »Samo zaljubljeni so tako zamišljeni ko on... In, glejte, kako je načičkan! Ko kak cirkuški konj!«

Tovariši so se zasmeli.

»Da, da, zaljubljen!« se je muzal. »Oni večer sem ga videl v družbi njegove kraljice. Oba sta bila našemljena ko kaka ipralca.«

Nato se je obrnil h Kazimiru in ga vprašal:

»Kazimir, povej no, kdo je bila tista krasotica?«

Kazimir ga je pogledal zaničljivo.

»Rad bi vedel, kajne? Le pridi k nama, ko naju boš spet videl. Vpričo nje te bom pobil na tla. Videl boš, da te bom!«

Debelo je pljunil v pljuvalnik, ki je bil precej oddaljen. Nato si je samozavestno popravil belo kravato.

Družba se je zasmejala. Še preden se je smeh podel, je Pinky odvrnil:

»Ne, hvala! Nisem radoveden nanjo, četudi bi bila tako lepa, da bi s svojo lepoto kamenje omehčala ali leve začarala.«

»Prav imaš!« mu je pritrdil tovariš. »Pusti Kazimira in njegovo kraljico! Sicer pa tisto dekle ni njegovo. On je le podnajemnik njene matere in tako stanujeta v isti hiši.«

Kazimir je jezno vrgel kvarte na mizo. Tovariši se niso zmenili za njegovo jezo. Pinky je hudomušno dejal:

»Lepo, lepo! Le to bi rad vedel, kaj počne gospo-

Dva tisoč nevest iščejo

Japonci močno delajo na to, da bi se v Mandžurijo naselilo čim več Japoncev. V ta namen so ustanovili posebno mandžursko naseljevalno družbo, ki bo te dni poslala z Japonskega zopet nad 2000 novih japonskih kolonistov. Ker pa je premalo, da bi se v Mandžurijo selili le moški Japonci, je ta družba sedaj v tokijskih listih priobčila oglas na celi strani. V tem oglasu družba vabi mlade Japonke, da se oglasijo, katera bi hotela vzeti za moža mandžurskega naseljenca ter ga spremljati tjakaj. V oglasu je rečeno, da pride na ta način do moža nad 2000 mladih japonskih deklic.

Mož, ki kaže zdravi

V Port Elizabeth, kjer goje kaže južne Ameri-

STE SHRANILI ZAVAROVALNI PRAVILNIK?

Po tem pravilniku zavarujemo stanovanjsko hišo, kamor prihaja »Slovenski gospodar«, samo tistemu, ki plača najpozneje v teku meseca januarja za celo leto 1939. Ne pozabite na to in nakažite naročnino čim prej! Celoletna naročnina znaša 32 din.

Medveda iz Cirkovc. Na Silvestrovo popoldne je Medved prejel od progovne sekcije izplačilo. Po izplačilu se je podal v krčmo poleg postaje Sv. Lovrenc in pod večer je krenil domov v smeri proti Cirkovcam ter je šel najbrž kar po progi. Dohitel ga je večerni vlak, ga zagrabil in ga vlekel s seboj kakih 600 m. Našli so ga z odtrgano desno nogo, ki je ostala sredi železniškega tira, truplo je pognala lokomotiva na stran.

Smrtna nesreča mladega zidarja. S Ponikve ob juž. žel. poročajo: Dne 5. januarja se je ponesrečil Kolar Andrej, mlad zidar in posestnik v Okrogu. Popoldne je šel s sankami in kravami v bližnji gozd po bukovu vejevje. Na sani naloženo vejevje se je na krivi stezi prevrnilo nanj, ga potisnilo s obrazom v sneg, v katerem se je zadušil. S praznimi sanmi so pridirjale krave domov. Ko so domači prihiteli na kraj nesreče in voznika oprostili težkega bremena, je bil že mrtev. Velika žalost vlada v rajnkovi hiši. Bil je dober delavec in skrben gospodar. Lani si je postavil novo hišico. Zapušča vdovo in dva otročiča. Naj počiva v miru!

Zaradi plazu prekinjen promet na cesti Kamnik—Gornji grad. V Črni dolini je zadnji dež sprožil plaz, ki je potegnil s seboj množino kamenja in prsti na banovinsko cesto Kamnik—Gornji grad pri kilometru 9.2. Cesta se je pogreznila v dolžini 30 m v globino 6 m in je za dalje časa vsak promet nemogoč. Na tem mestu je naš edini rudnik kaolina izvrtal več prečnih in podolžnih rovov, ki so bili najbrž

slabo izdelani in je radi tega omenjeni plaz podoben zemeljskemu usadu ter znaša njegova širina na dnu 150 m. V dolino se je popeljalo 50.000 kubičnih metrov zemlje in bodo znašali stroški za zopetno vzpostavitev prometa 50.000 din. Za zasiapanje pogreznjenega dela ceste bodo porabili 1000 kubičnih metrov materiala. Novi plaz je oddaljen 1 km od kraja, kjer se j u' ga! pred osmimi leti zadnji plaz na cesti skozi dolino Črne. Takrat se je sprožil plaz z lšine in je zasul cesto in potok v dolžini 50 m. Veliki so bili stroški, da so preložili cesto, izkopali za potok novo strugo ter odstranili ogromne količine zemlje.

Huda nesreča rudarja. V rudniku v Hrastniku je podsulo 19 letnega rudarja Rudolfa Zupana s Prapretnega pri Hrastniku in mu je zmečkalo levo nogo pod kolonom. Zupan je dobil tudi še hujše poškodbe na glavi ter rokah. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Smrtna žrtev sunka tovornega avtomobila. V Cerkljah ob Krki je sunil neznan tovorni avto pri prehodu čez državno cesto Franca Račiča, krojaškega pomočnika iz Dolnje Pirošice. Silovit sunek je prebil Račiču lobanjo. Prepeljali so ga v obupnem stanju v bolnišnico v Brežice, kjer je podlegel prehudi poškodbi, ne da bi se bil zavedel.

Smrtna nesreča očeta štirih nepreskrbljenih otrok. V sredo, 4. januarja, se je na parni žagi v Markovcu pri Starem trgu pri Rakeku zgodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec Jožef Mlakar iz Viševka. Ob treh popoldne je šel mazat tečaje polnojarmenika, katerega je prej ustavil. Ko je bil ravno z roko med kolesjem, se je začel iz doslej še neznanega vzroka polnojarmenik vrteči. Nesrečnega delavca je prišlo ter ga stisnilo med ogrodje. Zlomilo mu je desno roko, strlo ramo in glavo, da so mu izstopili možgani. Bil je pri priči mrtev. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Razne požarne nesreče. V Hotinji vasi v župniji Slivnica pri Mariboru je zgorela 10.000 din vredna domačija delavca Martina Vigeca. Ogenj je nastal najbrž radi slabega dimnika. — Posestnik in banovinski cestar Alojzij Lampret iz Stoperc pri Rogatcu je odšel najemat mesarja, da bi mu prišel zaklat svinjo. Med tem pa je žena doma precej močno zakurila v peč, da bi segrela večjo količino vode. Ko je pozneje napajala v hlevu živino, je ob povratu čula prasket in kar naenkrat je iz dimnika švignil ogenj, ki se je razširil po vsem poslopju. Na pomoč so prihiteli sosedje, ki pa so rešili le nekaj malenkosti. Ko se je gospodar vrnil, je našel svojo domačijo uničeno. Zgorelo je vse do tal. Škoda znaša okrog 30.000 din, zavarovalnina pa 19.000 din. — Janezu Rusu, posestniku v Hermancih pri Ivanjkovcih, je vpepelil požar domačijo. Gasilci so oteli sosednja poslopja. — Dne 3. januarja je v Makolah pri Poljčanah izbruhnil ogenj pri Žunkovič Lenartu. Vse je bilo takoj na nogah. Tudi gasilci z načelnikom so bili na mah s svojo novo motorko na licu mesta, toda motorka ni nič koristila, ker so radi mraza cevi zamrz-

ke, živi star zamorec, ki je sedaj začel pisati knjigo, kako je treba zdraviti kače. Mož že mnogo let ne dela drugega, kakor da na tej kačji farmi zdravi obolele kače. Pravijo, da jih uspešno zdravi. Razumljivo, če pomislimo, da ima ta kačja farma od kač svoj dobiček.

Zvonik miru na Mont Blancu

Na vrhu najvišje gore v Evropi, na Mont Blancu, nameravajo postaviti »zvonik za mir«. Iz tega zvonika naj bi vsak večer donelo uglaseno zvonjenje proti nebu. Zvonik naj bi postavili blizu orjaškega Krstusovega kipa, ki so ga pred dvema letoma postavili v vasi Les Ouches med Chamonixom in Sv. Gervaisom. V postavku tega Kristusovega kipa, ki je upo-

dična med tem, ko njen Kazimir sedi v svoji točilnici. Gotovo se dolgočasi?»

Kazimir je grizel konec cigare, ki si jo je bil malo prej prižgal. Ko je rdečelasec videl, da se jezi, je nadaljeval:

»Kaj neki dela sedaj, ko gospod Kazimir tako elegantno napravljen sedi tukaj? Stavim, da jo je bil Kazimir povabil, naj bi šla z njim v mesto, a milostljiva mu je figo pokazala. To je vzrok Kazimirove raztresenosti. Muči ga vprašanje, kje in s kom hodi njegova izvoljenka. Tako se pač godi zaljubljenec! Nazadnje se še tega bojijo, da jim kdo odvede kraljičino njihovega srca...«

Vsi so se smejali, samo Kazimir ne. Njegova nejevolja je pričala o tem, da je Pinky pravo zadel. Na pol se je dvignil in iztegnil roke proti rdečelascu. Tako divje je gledal, kakor da bi hotel raztrgati čvekača. Preden se ga je dotaknil, se je oglašil Kvinlan, ki ga je že atletska zunanost usposabljala za posredovalca:

»Molči, Pinky!«

Nato se je obrnil h Kazimiru.

»Kazimir, ne razburjaj se! Saj je vse vkup samo šala. Vzemi kvarte in igray!«

Kazimir se je premagal. S tresočimi rokami je pobral z mize kvarte in je začel igrati.

Štefan je uvidel, da tu ne bo doznal tega, radi česar je prišel. Vstal je in se podal proti papirnici Pakensen.

Gospa Pakensen je že desetletja oskrbovala de-

lavski okraj Pikertona s papirjem, časopisi, knjigami, raznimi pisarniškimi in šolskimi potrebščinami. Poleg tega je tudi prodajala sladkorčke, tobak, cigarete in cigare. Trgovina je bila precej stisnjena. Za njo je bil še en prostor, ki ga je trgovka porabljala za stanovanje: soba in kuhinja. Običajno je ždela v tem prostoru. V trgovino je stopila, ko se je oglašil zvo- nec, ki je visel nad vrati.

Kupce je hladno sprejemala. Če je imela stvar, ki jo je kdo hotel kupiti, jo je resno položila predenj na pult, če pa zahtevane stvari ni zmogla, je to tako ravnodušno povedala, da se je kupcu zdelo, da ji je kar prav, da mu ne more postreči.

Tujec bi sodil, da je gospa Pakensen zelo neprijazna ženska. A ni bilo tako. O tem sta se tudi Štefan in mati prepričala, ko sta nekoč bila v veliki stiski. Morda je zato kazala neprijazno lice, da bi se s tem zavarovala pred radovednostjo in neusmiljenostjo ljudi.

Štefan je ob vstopu sodil, da je v ugodnem času prišel, ker se je gospa Pakensen ravno pogovarjala z babico Julijo Dugan. Če kdo, potem je to staro ženšče bilo poučeno o mestnih dogodivščinah. Saj v predmestju ne sreča kmalu človeka, ki mu ne bi bila ona pomagala priti na svet, ker je malo takih delavskih družin, ki bi mogle klicati ob rojstvu otroka zdravnika. Klicanje zdravnika so si mogli privoščiti samo premožnejši, a takih je bilo v predmestju malo.

Ob Štefanovem vstopu je ravno babica govorila.

NE POZABITE PLAČATI NAROČNINE ZA CELO LETO!

Najbolje za Vas in za nas, če imate vso naročnino 32 din plačano enkrat za vselej. Imate Vi manj stroškov in tudi mi, pa redno potem dobivate list. Lista zastojne ne moremo pošiljati. Naš tednik je med vsemi slovenskimi tedniki najcenejši! Samo naš list ima tudi posebno strokovno prilogo. Zato naj ima list vsaka hiša!

nile in popokale, tako da so bile nerabne. Nevarnosti, da bi se ogenj razširil na sosednja poslopja, ni bilo, ker so bile strehe pokrite z belo odejo. Poslopje pa, kjer je ogenj izbruhnil, je do tal pogorelo. Pogorelec je siromak, ker zavarovalnina ne krije škode.

Razne novice

V zadnjem hipu preprečena velika nesreča. Pri Brezovškovih v Dolnjem Logatcu bi bila skoraj zgorela domačija. V tretji razred ljudske šole zahajajoče dekletce je ostalo samo doma in je prižgalo svečke na božičnem drevesčku. Goreče lučke se je podala mala občudovat na peč, kjer pa je radi toplote kmalu zaspala. Dogorevajoče svečke so vžgale drevesce, ki je popolnoma zgorelo. Zgorele so še jaslice ter prti pod njimi. Ko je pričela goreti že miza, se je vrnil starejši sin, ki je otel vso domačijo vpepeljenja in je rešil spečo sestroico grozne smrti.

Zadružni tečaj v Ptuj. V prvi polovici marca bo v Ptuj tridnevni kmečki zadružni tečaj, ki ga priredi Okrajni kmetijski odbor s pomočjo kr. banske uprave in Zadružne zveze. Tečaj je velikega pomena za razmah kmečkega zadružništva. Priporoča se, da občine in drugi krajevni činitelji že sedaj izbirajo za zadružništvo vnete kmečke ljudi, ki imajo veselje za delo med ljudstvom, da se bodo udeležili tečaja. Tečaj bo razglašen koncem februarja.

Občni zbor podružnice Slov. čebelarstva družstva za Maribor in okolice bo v nedeljo, 15. januarja, ob 9.30 v zeleni sobi hotela »Mariborski dvor« v Mariboru, Kralja Petra trg (Pokojniški zavod).

Nov koledar za leto 1939. Predstojništvo svetišča na Ptujski gori je izdalo za leto 1939 ličen stenski koledar s sliko Gorske Matere božje in služabnika božjega Antona Martina Slomška, ki je bil velik častilec Gorske Matere božje. Koledar bo v okras vsaki krščanski hiši. Posamezen koledar stane 2 din.

Čisto in duhteče perilo je veselje rodbine. Perite ga z »Oven« terpeninovim milom in zadovoljni boste! Poceni je, krasno pere in je domač izdelek Fockove milarne iz Kranja. 1626

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaj

Zginila železna ročna blagajna s 35 jurji. Maribor beleži že par debelih vlomilskih tatvin, kojih žrtev so postali dobro služeci tkalski mojstri, ki so precej štedljivi in je ta lepa lastnost znana tatinskim postopacem. Dne 3. januarja popoldne je bil v Tovarniški ulici 12 v Mariboru okraden pri tekstilni tovarni Doctor in drug uslužbeni tkalski mojster Šer za 35 jurjev. Šer je hranil svoje prihranke v stanovanju v železni ročni blagajni, katero je zapiral v omarico v umivalniku. V blagajni je bilo 35.000 din gotovine in hranilna knjižica z vlogo 18.000 din. Še pred božičnimi prazniki je vzel iz blagajne 800 din, na kar jo je položil na prejšnje mesto. Dne 3. januarja popoldne je hotela Šerova žena nekaj vzeti iz omarice in je pri tej priliki opazila, da je zginila ročna blagajna. V zgornjem predalu omarice v umivalniku je bila še zlata moška ura, zlati uhani in zlata zapestnica ter 1000 din gotovine. Storilec se tega ni dotaknil. Gospa je takoj obvestila o tatvini moža in policijo, ki je začela s preiskavo. Tatvina je videti zelo skrivnostna, ker nihče ni vedel, da Šer hrani doma

prihranke ter da jih ima v umivalniku. Šer, ki je bolehen, je ves prosti čas doma. Kadar pa gresta z ženo za kratek čas od doma, zavarujeta ključavnico z zavarovalnim klinom. Tatvina je bila najbrž storjena med prazniki, ko sta zakonca šla večkrat v mesto.

Ob pravem času pregnani vlomilci. Dne 5. januarja krog pol dveh ponoči so izrezali še neodkriti vlomilci odprtino v vrata evangelijskega župnišča v Trubarjevi ulici v Mariboru. Skozi luknjo so segli z roko po ključu in so odprli vrata. V pisarno so prišli na ta način, da so odstranili z vrat okvir in so se splazili v notranjost. Po pisarni so pretaknili vse predale in so odnesli 1000 din gotovine. Za tem so se lotili velike ročne blagajne, katero so odnesli na hodnik. Eden od vlomilcev je vdrl v drvarnico, iz katere je ukradel sekuro, s katero so nameravali razbiti blagajno. V zadnjem trenutku se je zbudil hišnik, katerega je predrnil ropot. Pri pojavu hišnika so pustili vlomilci ročno blagajno, v kateri je bilo 20.000 din, in so zginili v noč.

Hitro pojasnjena tatvina zlatih briljant. njih dragocenosti. Zadnjič smo poročali o zagonetni tatvini zlatnine in briljantov v skupni vrednosti za 35.000 din. Velika tatvina je bila izvršena pri industrijalcu Lebeju v Slovenjgradcu. Pri omenjenem se mudi na obisku svakinja gospa Angela Margareteli, soproga italijanskega inženirja, kateri je zaposlen v Abesiniji. S seboj je prinesla tudi nekaj dragocenosti, kakor broše, zapestnice, uhane, vse okrašeno z briljanti, v vrednosti 35.000 din. Dragocenosti je imela shranjene v nogavici med perilom v zaklenjeni omari. Ko je 28. decembra za hip odšla v mesto, je bila izvršena v omaro na nepojasnen način tatvina. Tat je odnesel vse dragocenosti. Nogavico je spet skupaj zvil in položil med perilo na isto mesto ter omaro za seboj zaklenil. Na starega leta je aretirala celjska policija 18 letnega ciganskega muzikanta Aleksandra Gartner, ki je skušal vnovčiti pri celjskem zlatarju dragoceno zapestnico. O tej

Njen jezik se je tako naglo obračal, kakor človek pri njeni starosti ne bi pričakoval. Gospa Pakensen jo je mirno in na videz brezbrizno poslušala.

»Če mlado dekle samo hodi s tremi, štirimi različnimi moškimi,« je besedila babica, »ste lahko prepričani, da tam ni vse v redu.«

»Oh, strašen svet!« je vzdihnila trgovka in je med tem segla po denarju, ki ji ga je Štefan dal za neki časopis.

Štefan je obstal pri vratih in se na videz potopil v čitanje časopisa, ki ga je bil kupil.

»Strašen!« se je razburila babica. »To niti ni pravi izraz. Če bi vi tako dolgo vršili moj posel ko jaz, bi bili videli in slišali stvari, ki bi se vam od njih lasje ježili. Svet bo zadela velika nesreča in če boste živeli do tedaj, se spomnite, da sem jo napovedala.«

»In kaj mislite, kaj je temu vzrok?« je vprašala trgovka. »Ali se vam ne zdi, da vse to izvira od tod, ker so pustili k nam toliko Poljakov in Litvancev, ki poštenim ljudem odjedajo kruh, sami pa pijančujejo in se pretepajo?«

»Ne mešajte Poljakov in Litvancev. Poljaki so čisto drugačni ljudje. Če se ti napijejo, gredo domov in ležejo k počitku. Oni so zvesti svoji veri, ob nedeljah hodijo k maši...«

»To tudi Litvanci storijo, ali ne?«

»Že, a oni so vkljub temu popolnoma drugačni. Poljaki so taki ko mi. Kaj mislite, kaj stori poljska mati, ki čuti, da se bliža njena ura? Po mene pošlje.

A Litvanci... Za njih nisem dovolj dobra, oni hočejo babico svojega rodu. A jaz vam povem, da se njihova babica toliko razume na svoj posel ko k njederec na zdravljenje ljudi. Nekateri pa celo zdravnika kličejo. A bodite prepričani, da v Pikertonu ni zdravnika, ki bi v tej stvari več vedel ko jaz. Toda Litvancem zaman pripoveduješ. Ti trdobačniki so nedostopni. In če bi ne bilo Poljakov, res ne vem, od česa bi živela.«

»Saj vendar imate mnogo naših...«

»Oh, teh je v predmestju malo. Ti so se preselili na drugo stran, v visoke, bogate palače. Za njih naše predmestje ni dovolj lepo. Rečem vam: če ne bi bilo Poljakov, bi od gladi umrla.«

»A tista, o kateri ste prej govorili, je Litvanka, kajne?« je hotela trgovka speljati pogovor nazaj na ono dekle, ki ima toliko častilcev.

»Da,« je odvrnila gospa Dugan trpko. »In še več povem. Iz najslabšega pokolenja Litvancev. Noš viha in se tako oblači, kakor da bi bila kaka kraljica. Preteklo nedeljo je imela na glavi klobuk, ki je stal najmanj pet dolarjev. Od kod toliko denarja? Niti zelo pridne delavke ne zaslužijo toliko, da bi si mogle privoščiti kako boljšo obleko.«

Gospa Pakensen se je spomnila na zapoved lju-bezni. Zakašljala je in začela zagovarjati deklico:

»Nekdo je rekel, da poučuje glasbo. S tem gotovo lepo zasluži.«

(Dalje prihodnjič)

dobljen kot knez miru, je vzdana kapelica, kamor vsako leto prihaja za mirno molitvino stotine ljudi. Župnik, ki je pokrenil misel Kristusovega kipa, je dal pobudo tudi za zvonik ter upa, da bo kmalu dovršen. Župnik poziva francosko mladino, naj v namest tega mirovnega zvonika po vsej Franciji zbira star bakren denar, ki ni več v veljavi.

Nemški letalci se učijo tujih jezikov.

»Essener Nationalzeitung« poroča, da se morajo po odredbi nemškega generalnega štaba učiti nemški vojaški letalski častniki tujih jezikov. Gre v prvi vrsti za poljščino, češčino, ruščino, šele potem za navedene vrste angleščina, francoščina, italijanščina in drugi jeziki.

SVEČE ZA SVEČNICO!

Cerkve, ki kupujejo sveče za svečnico, ne pozabite na to, da jih dobite v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj! Naročite jih pravočasno!

aretaciji je bila takoj obveščena policija v Mariboru. Ta je zaprosila za izročitev cigana v domnevi, da je prodajal v Mariboru v Ipatčevem sanatoriju pokradene dragocenosti. Na celjski policiji pa so ugotovili medtem, da je cigan z zapestnico v zvezi z veliko tatvino pri Lobeju v Slovenjgradcu. Odpeljali so ga v kraj tatvine. Okradena gospa inženirjeva je takoj prepoznala zapestnico za svojo. 18 letni ciganski godbenik Aleksander Gartner, rojen v Vidmu v Italiji in pristojen v št. Janž na Vinjski gori, je trdil, da mu je zapestnico izročila njegova teta, ciganka Gartner iz Velenja, naj bi jo v Celju prodal.

Že zopet Kajnov dejanje. V Trzeču pri Jurovcu pod Ptujem se je zgodil v noči minulega t. l. Kajnov zločin. Pri nekem posestniku so se zbrali fantje na žganjekuho. Med nepovabljenimi gosti sta bila tudi brata: 16 letni posestnikov sin Jožef Šterbal in njegov 18 letni brat Ivan. Na povratu proti domu sta se brata ob dveh v noči sprla. Prepir je končal Ivan Šterbal s tem, da je mlajšega brata štirikrat zabodel in je zabodeni obležal mrtev.

Pri belem dnevu odnesel z voza vrečo moke. Koržetov hlapec Požaver iz Cirkove pri Pragerskem je pripeljal v Zorčičev mlin v zamenjavo žito za moko. Ko je to naložil v Ptuj na voz, je stopil za par minut v Huterjevo trgovino. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je odnesel nekdo z voza v kratki odsotnosti vrečo moke.

Radi ljubosumnosti zagrešeno dvojno krvavo dejanje. 32 letni Henrik Medved, ki je bil nameščen v Batovi popravilnici v Rogatcu je zasledoval in bil zaljubljen v 31 letno Ivano Podmenik, notarsko uradnico iz Hajdine in uslužbeno pri rogaškem notarju. Dne 5. januarja zjutraj je Medved ob osmih zjutraj prišel v stanovanje Podmenikove, katera se je odpravljala na svoj dom, in oddal iz ljubosumnosti nanjo strel in z enim je sam sebi končal življenje. V tilnik zadeto Podmenikovo so naložili na avto in so jo hoteli prepeljati v ptujsko bolnišnico, vendar je reva umrla med vožnjo pod Ptujsko goro. Namesto v bolnišnico, so jo prepeljali v njen rojstni kraj v Hajdino, kjer so jo v domači hiši položili na mrtvaški oder in jo v soboto ob veliki udeležbi občinstva pokopali.

Izpred sodišča

Zasluzena obsodba dveh sester. Kakor smo v našem listu že poročali, je uspelo orožnikom v Slov. Konjicah, da so v oktobru minulega leta odkrili neverjetno žensko posurovelost. V okolici Slov. Konjic, v Podeškem vrhu in Koritnem, sta umrla dva otroka, ki sta bila izročena nadzorstvu 18 letne služkinje, sumljive smrti. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da sta podlegla otroka nasilni smrti s hudim stiskanjem trebuha. Aretirana dekla je priznala, da je spravila otroka s sveta iz jeze do gospodarja na ta način, da ju je hudo stiskala za trebuh. Ker sta na enak način preminula tudi dva otroka sestre omenjene nečloveške služkinje, sta dajali obe sestri v mi-

nulem tednu odgovor radi štirikratnega umora otrok pred velikim senatom celjskega okrožnega sodišča. 18 letna dekla je bila obsojena na 12 in njena pet let starejša sestra na 15 let hude ječe.

*

Sodišče izreklo smrtno obsodbo

Po daljši dobi je izreklo mariborsko okr. sodišče 4. januarja za dobro premišljen roparski umor starčka smrtno obsodbo.

Načrt za strašno dejanje

Silvester Krajnc, 30 letni oženjeni rudar v Žerjavu na Koroškem, je živel v revnih razmerah in je zmiraj tuhtal, kako bi se dokopal do denarja. Za žrtev si je izbral 73 letnega posestnika Petra Korošo iz Volinjeka pri Mežici, o katerem je vedel, da ima stalno pri sebi nekaj tisočakov. Ker je pa bil stari kljub letom še precej pri moči, je sklenil Kranjc, da ga izropa po umoru in se na ta način znebi tudi priče. Stari Koroša se je podal 25. septembra 1938, v nedeljo, v Mežico k rani sv. maši, za kar je vedel zločinec. Kranjc je počakal na konec službe božje v krčmi in se je podal pred starčkom v Volinjek, kjer si je izbral skrit prostor za zasedo.

Napad in rop

Koroša je po opravljeni nedeljski dolžnosti prikreval po običajni poti iz Mežice v Volinjek, kjer ga je napadel Kranjc na samotnem kraju od zadaj. Z udarci s palico po glavi je pobil starca do nezvesti. Na tleh ležečega je večkrat zabodel. Truplo je zavlekel v grmovje in je zginil z odvzeto listnico.

Doma je izročil svoji 33 letni ženi Amaliji 2000 din s pripombo: rudarski tovariš Ivan Kolar je našel listnico in mu je odstopil del najdenega denarja.

Hitra izsleditev in ničev izgovor

Krajnc se je veselil le par ur zločinskega plena. Že na dan umora so ga prijeli na podlagi izpovedi pastirja, kateri je bil bolj od daleč priča groznemu dejanju. Aretirani je imel pri sebi samo 100 din in je umor priznal po kratkem zanikanju z izgovorom, da bi ga naj bil omenjeni Kolar nagovoril k zločinu z obljubo delitve oropanega denarja.

Za Krajncem so zaprli tudi Kolarja, ki je izpovedal, da je sicer pripovedoval morilcu, da nosi stari možakar vedno pri sebi večjo vsoto, nikdar pa mu ni nasvetoval krvavega dejanja.

Krajncevo ženo je zadela obdolžitev, da bi naj bila vedela, kakih 2000 din ji je izročil mož koj po umoru.

Obsodba

Pri obravnavi se je obtoženi Krajnc zagovarjal slično kakor v preiskavi. Senat je obsodil Silvestra Krajnc radi roparskega umora na smrt na vešalih, njegovo ženo Amalijo na dva meseca strogega zapor, Kolar je bil oproščen.

Pri lenivosti črev in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke, naj se rabi že davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grenka voda prav posebno koristno domače sredstvo, kadar gre za to, da se zjutraj očisti prebavni kanal s saliniranim sredstvom za odprtje. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Kupujte samo
**CROATIA
BATERIJE**

ker so najboljše
zato najcenejše

Slovenska Krajina**Slovenska Krajina ob novem letu**

Murska Sobota, metropola Prekmurja, skriva v sebi tri jedra naših društev: prosvetnih, fantovskih in dekliskih. Prosvetna društva so razvrščena skoraj po vsej krajini, kakor ste lahko videli na prosvetni razstavi na Mariborskem tednu. V Soboti obstoja prosvetno okrožje, ki letos nudi vsem društvom predavanja iz vseh panog našega dela in življenja. Naši profesorji, zdravniki, odvetniki in drugi hodijo po društvih in predavajo ljudem, ki jih z veseljem poslušajo. Iz Sobote dobivajo društva vsa navodila, ki jih želijo za dober uspeh in napredek.

Soboško fantovsko okrožje ne zaostaja za drugimi okrožji v Sloveniji. Vsak teden se zbirajo naši fantje v Soboti in po vaseh na sestanke in se učijo vsega, kar je danes potrebno in važno.

In naše deklisko okrožje! Imamo že šest dekliskih krožkov, šest celic pravega in zdravega življenja sv. Cerkve in pravega ponosa slovenskega dekleta. Delajo, molijo, se učijo, telovadijo in se veselijo poštenega življenja.

V novem letu gremo zopet z veseljem na delo! Nimamo tradicije, nimamo domov in denarja, imamo pa dobro voljo in odprta srca za dvig in izobrazbo našega naroda. Eno prednost pa imamo: kar v začetku našega dela smo usmerili naš cilj na pravo pot, ki odgovarja današnjemu času. Naša društva so usmerjena na moderni čas, hočemo modernega človeka, polnega katoliškega duha in prave slovenske zavesti. Zato zaslužimo, da se nam nudi pomoč s strani domačih in ostalih slovenskih oblasti. Saj je naš cilj isti, kot cilj vsega naroda in države: Dobri Slovenci in zvesti državljani!

Jožef Kerec, znameniti prekmurski misijonar na Kitajskem, napaden in izropan od tolovajev. Iz Tungschuvana na Kitajskem je prispela žalostna vest, da so napadli 17. novembra kitajski roparji v visokih gorah Kongshana znanega prekmurskega rojaka in znamenitega misijonarja g. Jožefa Kereca. S puškinimi kopiti so mu polomili kosti in rebra in so ga še hudo ranili v trebuh. Po napadu so mu oropali 4000 kitajskih dolarjev, ki mu jih je poslala Družba za širjenje vere za čaotnuški misijon. Na pol mrtvega in do golega izropanega misijonarja so pustili roparji v mrazu na cesti. Dva izmed njegovih spremljevalcev, enega učenca in nosača, so ubili. Misijonarja so pustili živega samo radi tega, ker jih je zadovoljil njemu odvzeti plen. Hudo prizadetemu misijonarju želimo skorajšnjega okrevanja.

Turnišče. Za praznike je bilo v naši šoli obdarjenih več revnejših šoloobveznih otrok s čevlji in obleko, da bodo tudi v hudi zimi lahko obiskovali šolski pouk. Nekaterim faranom se čudno zdi, da se cerkvene klopi dajejo v najem. To je občajno povsod drugod in tudi pri nas treba dobiti dohodek za njih popravilo in nabavo novih orgel. — V naši cerkvi se postopoma uvaja književna slovenščina, kar je v glavnem delo našega g. kaplana, ki je navadil otroke tako lepo moliti,

ALI STE NAROČILI »KMEČKO ŽENO«?

Marsikatera gospodinja si ta list želi, čaka, da ji ga mož naroči! Nič ne oklevajte, prikupite se svoji ženki, naročite ji list »Kmečka žena«, žena Vam bo vse boljše stregla vse leto! Naroča se pri upravi v Mariboru, Koroška cesta 5. Stane za celo leto samo 20 din.

da se človeku, ko jih posluša, kar milo stori. K uspehu g. dekanu in g. kaplanu častitamo! — Z zaključkom starega leta so zaključili tek svojega zgledno katoliškega življenja tudi mati g. Polanškega, znanega čevljarskega mojstra. Dočakali so sicer lepo starost 76 let, pa vendar je izguba dobre matere hudo zadela vse domače in znane. Rajna so bili zelo priljubljeni, kar se je videlo pri pogrebu, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi. Pokojni dobri in pobožni ženci, ki je zelo rada zahajala v cerkev, želimo nebeški raj, a preostanim naše sožalje!

Turnišče. V četrtek, 5. januarja, so bili pokopani oče (dedek) našega študenta Skledarja. Bog jim daj nebesa, a preostalom izražamo naše sožalje!

Lendava. Kaj čudno in zanimivo je »politično« besedičenje in modrovanje nekaterih ljudi, ki še vedno skušajo begati ljudi z namigavanjem, da je vlada padla, da je zmagala opozicija, da so sedanje volitve neveljavne in da bodo kmalu druge itd.

Zanimivo je posebno zato, ko to delajo sedaj, ko je že glavni volilni odbor — v katerem so tudi ljudje iz opozicije — svoje delo opravil in je že določen dan sestanka nove skupščine. Človek, ki pozna politični položaj in te ljudi, se mora smejati, ker ve, da vse to dela užaljeni ponos.

Bukovnica. Pred kratkim se je v Ljubljani poročil naš rojak poštni uradnik g. Štefan Galavač z neko Ljubljankom. V zakonu mu želimo obilo božjega blagoslova! — V stiski si človek skuša na vse načine pomagati. Tako sta nedavno poskusila svojo srečo tudi dva človeka, ki sta v gozdu hotela nasekati drv, a sreča jima ni bila mila, ker ju je ujel gozdar in bodo drva bržkone zelo draga.

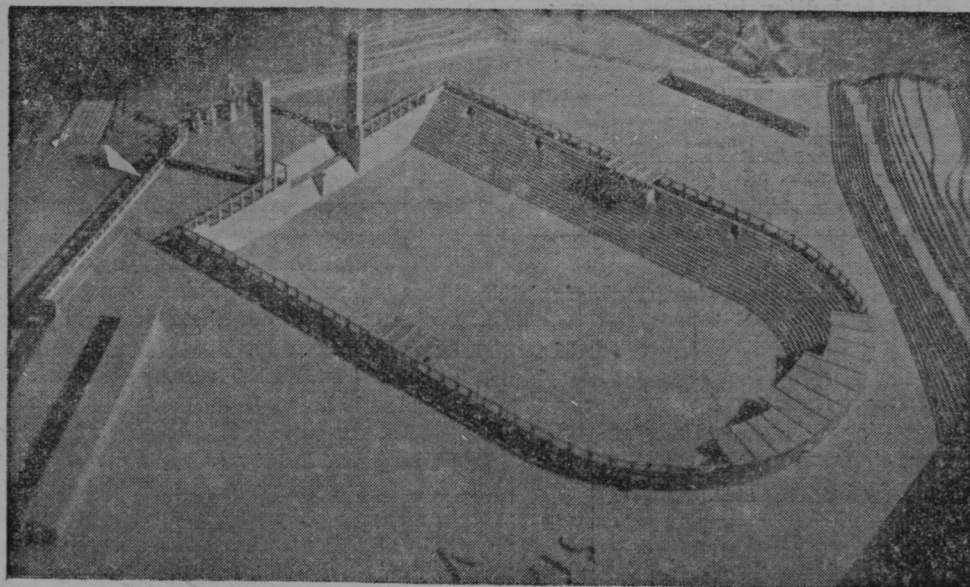
Renkovec. Pretekli teden je bil po naši okolici glavni lov, katerega se je udeležilo mnogo lovcev iz različnih krajev naše obširne države. Lovski plen je bil obilen in razpoloženje lovcev sijajno. Posebno živahno je bilo zvečer v logarjevem stanovanju, kjer so imeli zabave z godbo.

Nemčevci. Na Novega leta zjutraj sta dva neznanca ubila na domačem dvorišču v Nemčevcih Vogrinčič Jožefa, ki se je malo po polnoči vrnil s svojim 14 letnim sinom iz gostilne. Umora sta osumljena dva človeka, ki sta se s pokojnikom prepirala že v gostilni. Neznanca sta pokojnika prišla izzivat na dom in ko je ta šel še malo na dvorišče pogledat, sta ga napadla. Šunder je slišal pokojnikov sin, ki je pritekel pogledat, kaj se godi, pa je našel očeta zabodenega v trebuh. Vogrinčič je kmalu nato umrl. Krivca zasledujejo orožniki in upamo, da bodo kmalu na čistem.

Zgradimo v Mariboru stadion!

Prosvetno, športno in sploh društveno delo se v Mariboru od leta do leta bolj razvija. Radi tega razvoja postaja vedno težje vprašanje društvenih prostorov, katerih primanjkuje. Najbolj je tako pomanjkanje občutiti pri telovadnicah, še bolj pa pri letnih telovadiščih in igriščih.

Da bi slovensko obmejno mesto moglo svoji mladini nuditi vse, kar ji je za njeno duhovno in telesno zdravje potrebno, se je v Mariboru ustanovila stavbna zadruga »Stadion« z nalogo, da v našem mestu čimprej zgradi stadion, v katerem se bo v bodoče mogla mladina zbirati k telesnim va-

Smisel za telesno vzgojo je v zadnjih letih v mladini tako porasel, da se ta vedno bolj in bolj zateka v športna in telovadna društva, kjer hoče dobiti vse možnosti in prilike za smotreno gojenje telesne kulture. Radi pomanjkanja primernih letnih telovadišč pa naša društva svoji mladini ne morejo nuditi vsega onega, kar mora moderno mesto mlademu rodu v telesno-vzgojnem oziru dati, to je mnogo zraka, sonca in športnih prostorov za telesne vaje, tekme in javne nastope.

jam, tekam ter telovadnim in prosvetnim nastopom.

Vodstvu zadruga se je posrečilo dobiti v 60 letni najem del banovinskega posestva Račji dvor, na katerem naj bi se zgradil vsem sodobnim športnim potrebam ustrezajoč stadion, za katerega so načrti že izdelani in h katerih izvedbi bo treba pristopiti takoj s početkom pomladi, da se bo na stadionu — sicer še ne docela izgotovljenem — mogel vršiti velik telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških

krožkov ob priliki mladinskih dnevov v Mariboru, ki se bodo vršili v dneh od 29. junija do 2. julija 1939.

Zamisel velikega mariborskega stadiona bo mogla biti uresničena le z vsestransko podporo naše javnosti. Zato upravni odbor stavbene zadruga »Stadion« in prizadete organizacije vso javnost naprošajo za pomoč in podporo pri vseh naporih, ki naj vodijo do izgraditve mariborskega stadiona, ki ne bo služil le mariborskemu mestu, marveč tudi vsaj njegovi daljni okolici in našim organizacijam v lavantinski škofiji. Za gradnjo stadiona bo potrebno toliko gmočnih sredstev, da jih zadruga sama brez pomoči naših denarnih zavodov, gospodarskih podjetij, naših organizacij in posameznikov ne bo mogla zbrati.

Vodstvo zadruga za to preko časopisja naproša vsa naša gospodarsko močna podjetja in posameznike, naj ne odklonijo prošnje, ki jo bodo v prihodnjih dneh dobili, in v katerih bodo naprošeni, naj za mariborski stadion, ki bo predvsem namenjen naši mladini, po svojih močeh prispevajo.

Maribor potrebuje svoj športni stadion radi svoje in vse štajerske mladine. Zdrava, versko in narodno vzgojena mladina bo najtrdnjši zid ob severni meji naše države.

Vsa javnost naj zato podpre delo za mariborski stadion!

Stavbena zadruga »Stadion« v Mariboru

Prosvetna zveza v Mariboru

Zveza fantovskih odsekov, podzv. Maribor

Zveza dekliških krožkov v Mariboru

Naši rajni

Vrhe pri Slovenjgradcu. Proti koncu minulega leta je umrl Anton Slemnik, veleposestnik v Vrheh. Dočakal je 72 pomladi. Bil je pravi krščanski mož. Lepo je skrbel za svojo domačijo, pa tudi za svojo večnost. Spoštovali smo ga vsi, ki smo ga poznali, saj je živel v najlepšem miru s svojimi domačimi pa tudi s sosedi. Položili smo ga v grob, ki je bil prvi skopan na našem novem pokopališču. Počivaj mirno, blagi mož! Nas pa tolaži upanje, da vidimo se v kraju večnem, kjer smrti in ločitve več ne bo. — Žalujemo naše sožalje!

Kamnica. Stara 75 let je vdova-mati Marija Sternad, stanujoča v Rošpohu 210, po kratkem in mukepolnem trpljenju mirno v Gospodu zaspala 1. januarja. Rajna je bila zvesta naročnica in čitateljica »Slov. gospodarja«. Pogreb je bil 3. januarja ob veliki udeležbi, ki je spričela ljubezen in spoštovanje, ki ga je rajna uživala. Naj počiva v miru! — Hčeram in sinu naše sožalje!

Sv. Janž na Dravskem polju. 4. januarja smo položili k zadnjemu počitku pridno in dobro mamičko Kac Marijo iz Rošnje 23, ki je po kratkem in mukepolnem trpljenju zapustila v 55. letu starosti žalujočega moža in štiri otroke. Z njo smo izgubili dobro mater in skrbno gospodinjko. Veličasten je bil njen pogreb. Naj v miru počiva! Bodi je Bog bogat plačnik za vsa njena dobra dela! — Žalujemo naše sožalje!

Sv. Rupert v Slov. goricah. V prerani hladni grob so položili v soboto, 7. januarja, posestnika Feliksa Šiška, sina pred 20 leti umrlega jeruzalemskega in rimskega romarja Franca Šiška. Rajni je bil dober gospodar in svetovalec sosedom v gospodarskih panogah, bil je pa tudi vzoren mož in dober oče svojim še nepreskrbljenim

trem otrokom. Vsi ga bodo težko pogrešali. Preostali daj ljubi Bog močni vir tolažbe, da bodo ta hudi udarci usode v vdanosti v voljo Višjega laže prenašali! Rajnemu naj sveti večna luč!

Sv. Benedikt v "ov. goricah. Tukaj smo ob lepem sprevedu pokopali Kermek Friderika, poštarja, posestnika in gostilničarja. Pokojni je bil plemenitega značaja in je bil daleč naokrog spoštovan in priljubljen. Umrli je na posledicah bolezenske kali, ki jo je dobil v vojni. Za njim žaluje soproga, mala Milika, brat in sestra, katerim izrekamo sožalje — rajni pa naj počiva v miru!

Apače. Umrli je predzadnji dan lanskega leta v precejšnji starosti Nasovčanka Jožefa Kresl, ki je bila rojena na slovenskem Vranskem, po možu pristojna v Nemčijo, umrla pa v narodno zelo mešanem apaškem ozemlju. Novoletni dan je bila pokopana. Ganljivo in tolažilno je bilo slovensko petje ob grobu, ko so peli skoraj vsi udeleženci pogreba. Slovenci, še večkrat tako! Tako je lepo in tolažilno! Rajna naj počiva v miru! — Žalujemo naše sožalje!

Sv. Urban. Tužno so zapeli urbanski zvonovi ter naznanili žalostno novico, da je nagle smrti od kapi zadeta umrla Belec Alojzija, stara 69 let. Rajna je bila žena cerkvenega ključarja in je 49 let živela v najlepši slogi in krščanski ljubezni

NESREČA NIKDAR NE POČIVA!

»Nedelja« je vpeljala posebno zavarovanje za primer smrtne nesreče. Do sedaj je izplačala po 1000 din podpore svojcem sledečih svojih celoletnih naročnikov:

Šibilja Andrej, posestnik, Mestni vrh, Selnica ob Dravi — padel s kozolca in se smrtno ponesrečil.

Suhadolčan Ivan, rudar v Trbovljah — v jami je dobil hudo rano in par dni nato umrl.

Aprisnik Ivan, Tezno pri Mariboru — povozil ga je vlak.

Klobasa Franc, polir, žerjavci, Sv. Lenart v Slov. goricah — padel s tesarskega odra in je zaradi poškodb umrl.

Kranjc Ana, žalec — vozila se je z avtobusom iz Celja, pa se je smrtno ponesrečila, ko je vlak razbil avtobus.

Brezner Jurij, čevljar v Zg. Hočah, p. Hoče — pri žaganju drv je ponesrečil in par dni nato umrl.

Marinič Marija, Strjanci 7, p. Velika Nedelja — zaradi nesreče pri porodu je umrla.

Peterlin Ivan, Maribor, Pobreška 20 — ubil ga je kaznjenelec v kaznilnici.

Hebar Janez, posestnik, Osluševci, p. Velika Nedelja — na cesti ga je podrl avto in zaradi poškodb umrl.

Šmirmaul Anton, Razvanje 136 pri Mariboru — krava ga je napadla ter smrtno poškodovala.

Krajnc Karolina, Pečovje 35, šture — padla je po stopnicah in se ubila.

Drahtschneider Franc, Maribor, Jezdarska 5 — ubil ga je električni tok.

Oblak Janez, Lepa njiva 17, p. Mozirje — pri vožnji drv je smrtno ponesrečil.

Januš Anton, Reka 67, Hoče — nanj se je prevrnil z drvmi naložen voz in ga ubil.

Lešnik Jurij, Maribor, Stolna 1 — padel je s strehe, oziroma lestve in je za poškodbami umrl.

Vrečko Leopold, Medvedce 20, p. Majšperg — pod vlakom je smrtno ponesrečil.

Lešer Marija, Polički vrh 33, p. Jarenina — padla je in obležala hudo ranjena ter na posledicah poškodb umrla.

Ornik Adam, Trnovski vrh 53, p. Sv. Urban pri Ptuj — pri padcu si je pretresel možgane in umrl.

Nesreče ne želimo nikomur, toda nesreča ne počiva! Mi samo pomagamo v nesreči svojcem svojih celoletnih naročnikov, ki so vplačali po 24 din vsaj v januarju. Naročniki, ne zamudite pravočasnega vplačila!

Uprava »Nedelje«,
Maribor, Koroška cesta 5

s svojim možem. Vzgojila je več otrok, od katerih še živijo štirje sinovi in tri hčere, kateri so že vsi samostojni gospodarji. Bila je globoko verna in v istem duhu je vzgojila tudi svoje otroke. Hodila je vsak mesec k mizi Gospodovi. Prebivala je zelo rada »Slov. gospodarja«, kateri zahaja v hišo že 50 let. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njen pogreb. Na grobu se je poslovil od rajne z v srce segajočim nagovorom domači g. župnik Razbornik. Naj bo rajni Vsemogočni

za vsa njena dobra dela bogat plačnik! — Žalujemo ostalim naše sožalje!

Sv. Jurij ob juž. žel. 4. januarja smo pokopali častiljivega starčka Jožefa Pečarja, p. d. starega Šimona iz Bežovja. Malo mu je manjkalo, da ni izpolnil 91 let; šel je za svojo ženo Uršo, ki mu je umrla pred pol letom. Bil je vedno trezen, pošten, krščanski mož in gospodar, kakor je še sedaj njegova hiša poštena in spoštovana. Naj v miru počiva — žalujemo pa naše sožalje!

Društvene vesti

Kamnica pri Mariboru. Prosvetno društvo v pripori v nedeljo, 15. januarja, ob treh popoldne v cerkveni dvorani vojno dramo v petih dejanjih »Živ pokopan«. Prijatelji lepe igre, pridite pogledat!

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 15. januarja, ob treh po-

poldne predavanje o stanovski kmečki in delavski izobrazbi. H koristnemu predavanju od blizu in daleč vljudno vabljeni!

Sv. Jurij ob juž. žel. Prosvetno društvo bo v nedeljo, 15. januarja, ob 15 priredilo v dvorani Katoliškega doma Jalenovo dramo »Srenja«. Vabimo vse, da pridete pogledat to lepo igro!

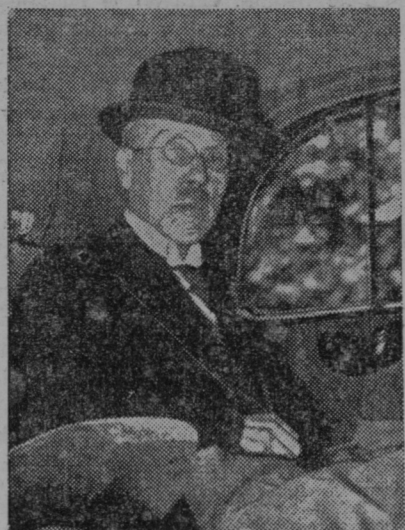
Dopisi

Sv. Danijel. V minulem letu je bilo v naši župniji 23 rojstev, med temi je bilo 16 dečkov in 7 deklic. Umrlo je 17 ljudi, 8 moških in 9 žensk, pet jih je bilo v starosti do devet let. Najvišjo starost je dosegel Aleš Dirnvert, namreč 78 let, ženska Neža Črepinšek pa 95 let. Porok je bilo devet. Leto 1938 ni bilo šentdanijelčanom bogve

kako naklonjeno. Žita smo nekoliko več pridelali kot leta 1937, toda sadje ni skoro nič obrodilo. Razveseljivo za nas pa je, da je okrajni kmetij-

Nemški propagandni minister Göbbels

Hiranuma, novi predsednik vlade na Japonskem

V St. Moritzu v Švici zabava kavar-nar goste s trobljenjem v orjaški planinski rog

Arabski pek iz Betlehema v Sveti deželi

ski odbor kupil pri nas zemljo, da napravi drevesnico. S tem bo našemu kraju veliko pomagalo. Delavci so že letošnjo jesen nekaj zaslužili, ko so rigolali za drevesnico; eden je celo izkopal nek star denar. Saj je stalo na tem mestu nekdanj gospodarsko poslopje. Stari ljudje trdijo celo, da je skrit na tem mestu velik zaklad. O tem zdaj ni dvoma več, ker bo ravno drevesnica polna lepih dreves, ki bodo kmetom res v zaklad. Popravlja se cesta po reki proti št. Danijelu, preložil se bo tudi Vavtov klanec; na tem mestu sta bili že dve smrtni nesreči.

Prevalje. Dne 19. januarja se vrši na Prevaljah v Rozmanovi dvorani kmetijsko-zadružni tečaj za Mežiško dolino. Predavali bodo trije predavatelji, in sicer od Zadrudne zveze, banske uprave in od Kmečke zveze. Taka predavanja so za gospodarsko povzdigo okraja in za napredek zadružništva zelo potrebna, posebno pa za našo Mežiško dolino, da kulturno in gospodarsko povzdignemo kmečki narod, da bo sposoben napredovati na svoji zemlji enako z drugimi kraji naše države. Kmetje in kmečka mladina ste posebno vabljeni, da se teh tečajev v jako obilnem številu udeležite ter s tem pokažete, da ste tudi vi željni slediti sedanjemu času, v katerem kmet brez strokovne izobrazbe ne more nikamor naprej. S temi predavanji, ki so namenjena edino vam, kmetje, se bo doseglo tudi zboljšanje vašega gospodarskega položaja, kajti gospodarski napredek je odvisen od stanovsko-strokovnega znanja. Zaradi tega naj nikdo ne manjka, komur je na tem, da se povzdigne naš kmečki življenj v Mežiški dolini!

Sv. Peter pri Mariboru. Pod prejšnjim režimom je bila ukinjena orožniška postaja. Radi vedno večjega prometa, ki je nastal z novo cesto, in ker upamo, da dobimo v tekočem letu tudi zvezo z Duplekom, oziroma z mostom tudi z Dravskim poljem, se vedno bolj kaže potreba po zopetni vzpostavitvi orožniške postaje. — Rojenih je bilo v minulemu letu v naši župniji 44, umrlo jih je 33, porok je bilo 9. Med umrliimi je bilo 9 otrok. Najstarejša župljanka, ki je umrla na starega leta dan, je bila 91 letna Kocbek Terezija. — Pri Sv. Antonu na Pohorju pa je umrl naš nekdanji kaplan g. Matko Krevh. V svoji oporoki se je spomnil tudi našega Prosvetnega društva, kateremu je zapustil svojo knjižnico. V nedeljo se bo za njegov dušni blagor brala sv. maša v župni cerkvi. — Možili in ženili se bomo v tekočem letu, oziroma predpustu bolj malo. Ženinov in nevest bi nam sicer ne manjkalo, pač pa cvenka. No, pa se bo že tako uravnalo, da ne bomo ostali vsi »ledik in frej«. — V nedeljo po rani službi božji ima naša gasilska četa svoj občni zbor. — Fantovski in dečkiški krožek zadovoljivo napredujeta, število mladine, ki se zbira v odseku, odnosno v krožku, stalno narašča. Treba bo tudi starejšim, da malo bolj poprimajo, da bo tudi v prosvetnem društvu malo več življenja. — Knjižnica prosvetnega društva je odprta vsako nedeljo in praznik po večernicah. Sedaj v mrzlih in dolgih zimskih večerih je dobra knjiga najboljši prijatelj. — Farni ubogi so z lepo božično podporo prav zadovoljni, tudi šolska mladina je bila obdarovana z oblačilom in obuvalom ter z drugimi dobrnotami. Tisti, ki so bili obdarovani, se zahvaljujejo vsem dobrotnikom — oni pa, ki so v ta namen kaj prispevali, pa naj imajo zadoščenje, da so storili dobro delo, za katero bodo prejeli plačilo od Njega, ki je sam največja Dobrota!

Hoče. Kmetovalci se vedno bolj pritožujejo radi razlike cen pri mesarjih, pa tudi o višini cen raznih potrebščin. Večina že uvideva pot skupnega nastopa kmečkega ljudstva. Prepričani bodimo, da dosežemo uspeh le s pomočjo organizacije, zlasti sedaj, ko ima vlada dober namen, pomagati kmetu. Kmetovalci, združite se v Kmečki zvezi! V slogi je moč! Vpišimo se v organizacijo, katera se trudi za naše pravice in koristi.

Koledar Slov. gospodarja

Imamo še nekaj izvodov žepnega koledarja »Slov. gospodarja« na zalogi. Kdor si ga želi, naj ga takoj naroči, da ne bo prišel prepozno, kakor v prejšnjih letih! Koledar stane 10 din.

Hoče. Sprehaja se kaj rad v okolici Pohorja neki miao, ki ponuja tudi še sedaj svojo hrvaško politiko. Poklic, ki ga baje izvršuje, mu služi samo kot krinka, pod katero opravlja svoj glavni posel: mačkovsko politiko. Svetujemo mu, naj opusti govorjenje zoper slovenskega voditelja dr. Korošca. Kaj pomenja dr. Korošec za Slovence, dobro vemo; kaj je za nas storil ter še bo storil, tega se zavedamo. Kako pa dr. Maček vodi Hrvate, nam je tudi znano. Zato pa miao, hajdi preko Sotle!

Apače. Luč sveta: dnevno svetlobo, oziroma petrolejko ali pa tudi električno svetilko sta zagledala v naši občini 102. Pred oltar je stopilo 40 parov, iz hiš pa so prinesli na božjo njivo 65 ljudi. — Letošnje leto je bilo precej rodovitno, zlasti mnogo se je dobilo pri nas za sadje. — Škoda samo, da nas je obiskalo toliko nesreč. Koncem maja je bila grozna povodenj Mure, ki je uničila tudi mlado življenje šolarke iz Stogovcev. Pojavila se je slinavka v žepovcih in v Segovcih. V Freudenu so po prvih pojavih ob živinozdravnikovi pomoči okužili vso živino, da bi bolezen predolgo ne trajala. Čeravno je bil lahek pojav slinavke, vendar so imeli v Freudenu okrog sto tisoč dinarjev škode predvsem seveda radi mleka. Veliko škode je napravila tudi svinjska kuga, ki je obiskala mnogo hlevov. Gospe Glanz v Segovcih je poginilo 28 svinj.

Apače. Odšel je šolski upravitelj deške šole g. Janko Žel na šolo v Braslovče. 15 let je preživel v Apačah in se mnogo udeleževal na narodnostnem polju. Na njegovo mesto pride g. Hinko Šnuderl, upravitelj v Cezanjevcih, ki je pred nekaj leti že poučeval na tukajšnji deški šoli.

Ob Muri. Zagrebški Nemci bodo poskusili, kako diši »Eintopfgericht«. Pri nas pa nočejo tega poskušati. Slovenci kakor Nemci v tukajšnjih krajih imajo radi, da se kuha v več loncih. »Eintopfgericht« je samo tedaj dober, kadar je shramba že preveč oskubljena.

Stogovci. V tem šolskem letu opazimo na naši šoli živahno odrsko delo. Po zaslugi g. upravitelja in delavnosti učiteljstva sta bili že dve pri-

reditvi. Najprej proslava prvega decembra s primernimi deklamacijami, pevskimi točkami in slovensko-narodnim prizorom. Pred božičem je bila božičnica s pevskimi točkami in ljubkim prizorom ob jaslicah. Sledilo je obdarovanje revnih in marljivih otrok. G. upravitelj je oskrbel precej darov. Poslala je svoje darove tudi šola iz Naklega pri Kranju. — Poročil se je učitelj g. Matko Kreuh z gđco Amalijo Probst iz Stogovcev. Bog daj srečo!

Ljutomer. Strokovna zveza viničarjev v Ljutomeru je 8. januarja imela izredni občni zbor, ki je po 18 letnem delu pod vodstvom Jugoslov. strokovne zveze obračunala z njenim protinarodnim razrednim in opozicijskim delom s tem, da je od nje odstopila ter pristopila k »Zvezi združenih delavcev«. Občnega zbora se je udeležilo vseh 13 včlanjenih skupin po svojih delegatih. Občni zbor je posetil tudi naš priljubljeni g. minister Snof Franc. Ker so doslej vsi viničarji, predvsem iz okolice Maribora iskali vedno nasvetov pri strokovnem tajniku tov. Petru Rozman na ekspozituri JSZ v Delavski zbornici v Mariboru, se s tem obveščajo, da se odslej v vseh svojih zadevah obratujejo na tajništvo ZZZ, Maribor, Miklošičeva ulica 2, kjer bo vsako nedeljo dopoldne posloval naš tajnik tov. Ferik Karel, čez teden bo pa našim članom na razpolago tudi tov. Rozman, predvsem za nasvete v pravnih in organizacijskih zadevah.

Razkrižje pri Ljutomeru. Preteklo leto smo imeli zanimiv Božič. Pred polnočnico je zagrmelo ljudsko petje po vsej cerkvi — slovensko. Potem pa se nam je reklo, naj se slovensko ne poje, ker je prepovedano. S tem je izginilo prejšnje lepo razpoloženje; sledila je tako žalostna polnočnica, kakršne naša cerkev še ne pomni. Na božični dan pri pozni sv. maši pa je nastopil štrigovski pevski zbor s svojim pevovodjem. V času od božiča do novega leta je bil organiziran nov pevski zbor, ki je prvič nastopil že na staro leto zvečer pri blagoslovu. V zboru sodeluje tudi izvrsten tenorist g. Ludovik Ščavničar, kovaški mojster pri Murici. Ker smo Slovenci, hočemo in zahtevamo molitev in petje v slovenskem jeziku!

Mala Nedelja. Gasilska četa priredi v nedeljo, 22. januarja, ob 15.30 v Društvenem domu proslavo rojstnega dne pokrovitelja gasilstva Nj. Vis. kraljeviča Tomislava v vprizoritvijo ljudske igre s petjem »Petkov Tonek«. Na pomoč!

Slov. Bistrica. Sv. Anton pri Sv. Marjeti v Ritoznoj vabi svoje častilce 17. januarja k sebi. Ob 10 bo pridiga ter peta sv. maša na čast sv. Antonu.

Sl. Bistrica. Podružnica ZAKŠ ima redni občni zbor v nedeljo, 15. januarja, ob 9.30 v dvorani hotela »Beograd«. Za članse ZAKŠ je udeležba obvezna!

Sv. Trojica v Haložah. V letu 1938 je bilo rojenih 121, umrlo je 74, sveti zakon pa je doma sklenilo 30 parov. — Vino letnik 1938 je močno. Treba ga je piti pametno in zmerno. Tega Slomškovega pravila se niso držali možje in fantje v Rodnem vrhu, kjer je v pretepu padel in umrl 26 letni mladenič. S pogrebom ubitega viničarja smo končali staro leto. Pač žalosten in sramoten zaključek! — Že davno ni bilo v našem kraju toliko požarov po nesreči kot ob koncu leta 1938. Pogoreli so: 1. vdova Pernek iz Gruškovja 120, kateri so pred leti ubili moža; 2. Klaneček Lovro iz Gruškovja 126, kateri je par dni nato umrl; 3. njegov sosed Merc Franc, kmet iz Ložin; 4. viničarja šprah v Gruškovju 10, kjer se je viničarka močno opekla pri reševanju svojega že tako bomega pohištva; zgorelo ji je tudi prase. Sveti Florijan, varuj nas ognja! — Posestvo pri župnijski cerkvi je na dražbi kupil Franc Svenšek, trgovec iz Žetal. Ob koncu leta je tu otvoril gostilno in trgovino v okusno popravljenih in povečanih prostorih. Upamo, da bo vsaj ta stalen naš trojiškem hribu!

Podlehniki. Graška šparkasa si je napeljala elektriko iz Tržca na svoje stroške v svoja poslovna poslopja. Zeleti bi bilo, da bi tako bogato tuje podjetje pripomoglo tudi par tisočakov za napeljavo elektrike naprej ob cesti; saj se toči podlehniško vino v Gradcu po povoljni ceni in v velikih množinah. In kako korist imamo Haložani od tuje kapitala?

Podlehniki. Romarjem in častilcem sv. Antona se naznanja, da bo antonovska nedelja 15. januarja. V Podlehniku bosta dve sv. maši: ob 7 in ob 10.30. — V torek, 17. januarja, bosta tudi dve sv. maši pri sv. Antonu: ob 7 in 8. Letos bo v cerkveni hiši preskrbljeno tudi za telo: dobro cerkveno vino bo točil naš novopriseljeni krčmar Fr. Svenšek, ki bo postregel tudi s toplo jedjo.

Nova štifta pri Gornjem gradu. Pri nas se je v letu 1938 rodilo 24. Umrlo je 13 ljudi. Najstarejši moški je bil star 91 let, ženska pa 71 let. Poročila sta se dva para. Prav lepo pa se je v minulemu letu izkazala gasilska četa, ki obstoji šele tri leta, vendar si je postavila lep gasilski dom ter kupila prvovrstno motorno brizgalno. Prosvetno društvo je zelo napredovalo. Lepo se je razvijal tudi fantovski odsek. Želja mnogih je nabavna zadruga, katero upamo dobimo v doglednem času. Naša slovenska in katoliška zavednost se je najlepše pokazala pri zadnjih volitvah, ko smo vsi nastopili kot en mož, tako da je JRZ lista dobila 195 glasov, nasprotniki pa 1 glas. — Vsem, ki širijo katoliško kulturo in blagostanje in zlasti katoliško časopisje, kličemo: Bog živi!

Galicija pri Celju. V minulemu letu je bilo v naši fari 27 krstov, 20 mrličev, 10 porok. Sv. obhajil je bilo razdeljenih 4915. Župnija šteje nekaj čez 1700 duš. Poglejmo še statistiko časopisov v fari. Prvo mesto zavzema »Slov. gospodar«, ki ima 103 naročnike, dnevnik »Slovenec« ima 6 naročnikov, »Slov. dom« 3, »Bogoljub« 22 in »Glasnik« 19 naročnikov. Tudi nasprotniški listi imajo nekaj naročnikov. Daleč pa prekaša v fari katoliško časopisje nasprotnega. Prizadevali pa si bomo, da bodo v tem letu še te male številke popolnoma izginile. Pridno so delovala v minulemu letu tudi naša društva. Izmed vseh najbolj fantovski odsek, kateri je priredil tudi več lepih iger, kot: »Tri sestre«, »Podrti križ«, »Pri kapelici« itd. Za to leto pa pripravlja odsek velik prosvetni tabor. Prav je tako! Vsi zavedni fantje v naše vrste! Ob novem letu si voščimo vseprek, da bi bilo srečno in veselo, da bi bilo vsaj tako kot je bilo minulo, če ne še boljše. Leto 1938 je bilo, hvala Bogu, še precej dobro. Žito je bilo lepo, tako tudi koruza in krompir. Le sadja ni bilo skoraj nič razen ene vasi, ker ga je bilo leta 1937 veliko. Nekateri so si pijačo prihranili, da jo bodo imeli še za leto, drugi so pa že spili, tako da bodo morali letos »suho žvižgati«. Srečno in blagoslovljeno Novo leto vsem bralcem in prijateljem »Slov. gospodarja«!

Sv. Jurij ob juž. žel. Vesele praznike je priredilo ožojčanskim ubožcem društvo Rdeči križ, ki si je pod predsedstvom ravnatelja kmetijske šole g. inž. Laha nadelo nalogo, lajšati ubogim njih bedo. Ubogi so bili, kakor že za veliko noč, tudi sedaj obdarovani z živili v skupni vrednosti 1500 din. Po širši okolici šentjurske fare pa so to delo požrtvovalno izvršila dekleta Marijine družbe in tako razveselila in Bogu približala marsikatero zapuščenno človeško srce. Na štefanovo pa je bila v Katoliškem domu božičnica za otroke. Otroci so pod vodstvom požrtvovalne učiteljice gdne Jagrove igrali božično igr »Pastirci pred nebeškimi vratmi«, ki so jo na praznik sv. Treh kraljev ponovili.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Blagoslovljeno novo leto želim vsem bralcem in naročnikom »Slov. gospodarja« z željo, da vsaka krščanska hiša naroči vsaj en katoliški list. Veliko je še

krščanskih hiš, ki zapirajo vrata katoliškemu tisku, veri sovražne in za mladino strup vsebujoče liste pa s slastjo sprejemajo. Naj bo naš novoletni sklep: Vsi za »Slov. gospodarja«! Nova naročila, oglase in reklamacije za »Slov. gospodarja«, »Slovenca« in »Slov. dom« sprejema in daje pojasnila

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Predstavnika Anglije v Rimu. Predsednik angleške vlade Chamberlain in zunanji minister Halifax sta odpotovala 11. januarja v Rim na sestanek z Mussolinijem in zunanjim ministrom grofom Ciano.

Odločujoči uspehi generala Franca. Ofenziva nacionalnega generala Franca rodi v Kataloniji od dne do dne bolj odločilne uspehe. Dne 9. januarja so bile nacionalne čete gospodar nad dvema važnima cestama, kateri vodita proti prestolici rdeče Katalonije — Barceloni. Na osrednjem katalonskem bojišču so zasedli nacionalisti važno mesto Molleruso vzhodno od Leride. Rdeči se umikajo proti staremu vseučiliškemu mestu Cervera in podirajo vse mostove za seboj. Na jugu katalonske fronte so prodrli nacionalisti po zasedbi mesta Villanueva de Prado 19 milj od morske obale in 24 milj od Tarragone. Na severu katalonskega bojišča so Francove čete prodrlle dve in pol milje proti vzhodu od mostišča pri Balaguera.

Domače novice

Smrt dolgoletnega duhovniškega trpina. V Mariboru je umrl v noči na 10. januar po večletnem trpljenju g. Anton Mojžišek, upokojeni župnik iz št. Janža pri Dravogradu. Rodil se je leta 1864 v Čerotinu na Moravskem. V mašnika je bil posvečen v Mariboru leta 1890. Služboval je na raznih farah lavantinske škofije. Za župnika je bil pri Sv. Rupertu nad Laškim in pri št. Janžu v Dravski dolini. Pred petimi leti ga je kot upokojenca zadela kap in je bil revež od tedaj navezan na bolniško posteljo. Petletno trpljenje je prenašal vdano v voljo božjo in si je zaslužil z voljnimi prenašanjem bolniških križev in težav večno plačilo. Blagopokojni je bil zgleden duhovnik in se je veselil obče priljubljenosti povsod, kjer koli je služboval. Duhovniškemu trpinu ostani ohranjen med slovenskim narodom časten in hvaležen spomin!

Huda nesreča v zagorskem rudniku. V kotredškem rovu v rudniku Zagorje ob Savi se je pripetila 9. januarja predpoldne huda nesreča. V jami je podlegel vnetljivim plinom rudar Leopold Hribar, oče številnih ter nepreskrbljenih otrok. Obžgan je bil še rudar Ivan Jere. Lažja poškodba je zadela paznika Roberta Štern, ki pa je ostal v domači oskrbi, dočim so Jereta prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Padel z vlaka. Tik pred postajo Orehova vas-Slivnica je padel z vozečega vlaka 27 letni delavec Franc Slemenšek. Vlak je delavca še vlekkel s seboj kakih 30 metrov in ga je odvrgl s prebito lobanjo in s hudimi notranjimi poškodbami. Slemenška so prepeljali koj v mariborsko bolnišnico.

Dober plen ptujskih orožnikov. Zadnjo nedeljo so zaprli v Podvincih pri Ptuju orožniki dve osebi pod sumom krivde velike tatvine. Gre za 21 letnega trgovskega pomočnika Antona Bezjaka in 25 letnega trgovskega nastavljenca tvrde Anton Brenčič v Ptuj, Rudolfa Breznik. Bezjak je bil prej nastavljen pri Francu Nedogu v Ptuj, zadnji mesec pa v Trgovskem domu v Mariboru na Aleksandrovi cesti. V stanovanjih omenjenih so napravili hišno preiskavo. Pri Bezjaku v Podvincih so odkrili razno manufakturno blago in železnino v skupni vrednosti 40.000 din. Najdeno blago izvira po trditvah iz zalog tvrdk Pregrad (25.000 din), Nedog (8000 din), in Brenčič. Pri zasilanju je priznal Bezjak, da je pred nekaj meseci, ko je bil zaposlen pri svojem bratu v Podvincih, izmaknil njemu železno kaseto s 6400 din. Preiskavo nadaljujejo. Aretirana so predali sodišču.

Dopisi

Sv. Peter pri Mariboru. Poročila sta se 9. januarja član fantovskega odseka in članica dekliškega krožka v št. Petru br. Knupež Lojze in Žižek Anica. Oba sta bila vneta in navdušena delavca v naših družtvih. Posebno še ženin, ki je bil 15 let duša vsega društvenega gibanja med šentpetrsko mladino. Ob priskrbenem razporeženju gostov se je nabralo za tukajšnji fantovski odsek in dekliški krožek 320 din. Vsem kličo mla-

zastopnica Gaberšek Franja, Globoko, Rimske toplice. — V minulemu letu je bilo v naši župniji 5 rojstev, pogrebov je bilo 12, 7 parov pa je bilo poročenih. Sv. obhajil je bilo prejetih v minulemu letu 6010. — knjižnici prosvetnega društva je bilo izposojenih 322 knjig.

dina: Bog plačaj! Novoporočencema pa mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenjski poti ter božjega blagoslova! Bog živi!

Stoprce. Patrocinij ali žegnanje sv. Antona puščavnika bomo obhajali 15. in 17. januarja s službo božjo ob 7 in ob 10.

Zveza poljedelskih delavcev v Murski Soboti sklicuje zborovanje v šalovecih za 15. januar.

Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, 15. januarja, bo ob 9 uvečno predavanje kmetijsko-gospodarskega tečaja v Kat. domu. Kmetije, pridite!

Iz naših društev

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. V nedeljo, 15. januarja, po večernicah priredi naša mladina lepo prireditev. Na sporedu med drugim tudi prelepa igra »Dobrava«. Pridite!

Ljutomer. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 15. januarja, ob 9 sestanek v Katoliškem domu. Predavanje in zanimiv film. Pridite vsi!

IV I 1702/38—11

Dražbeni oklic.

Dne 21. februarja 1939 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Gačnik vl. št. 96 (ena petina)

cenilna vrednost: 4.399.62 din

vrednost pritiklin: 715 din — že upoštevana pri cenilni vrednosti zemljišča

najmanjši ponudek: 2900 din

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 20. decembra 1938.

57

IV I 2612/38—11

Dražbeni oklic.

Dne 20. februarja 1939 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Rogoza vl. št. 145

cenilna vrednost: I. skup. 167.335.— din,

II. skup. 14.257.— din

vrednost pritiklin: 7.458.— din

najmanjši ponudek: I. skup. 111.557.— din,
II. skup. 9.511.— din

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1938.

58

Kmečka trgovina

Delo sadjarjev

Sadjarji so v okviru svojih podružnic pridno na delu. V petek, 6. januarja, so se zbrali na Vinarski šoli sadjarji mariborske okolice. Z zanimanjem in splošnim odobravanjem so sledili izvajanju predsednika podružnice g. ravnatelja Priola in tajnika g. instruktora Aplenca. Veliko razgibanost je vzbudilo izvajanje g. Aplenca o spremembi sadnega izbora. Sorto »kanadsko« hočejo malo ponizati, »moščankarje« pa povzdigniti. Pa tudi pri drugih sortah so predlagali razne spremembe.

V nedeljo, 8. januarja, so pa zborovali v Celju sadjarji celjske okolice. Ti hočejo zgraditi moderno sadno sušilnico s kotli za kuhanje marmelade. Celjska mestna občina je podružnici darovala prostor za postavitev sušilnice blizu mestnega zavešča, banska uprava je pa za gradnjo prispevala 1000 din. Upajo, da bo sušilnica marca že zgotovljena. Celjani so stavili tudi predlog za uvedbo obveznega škropljenja sadnega drevja. Celjska podružnica priredi za svoje člane 3. in 4. februarja vrtnarski tečaj.

Kaj se kupuje?

Pri pridelovanju pridelkov moramo gledati na to, da bomo gojili vedno tiste kulture, za katere je največje povpraševanje. Glede tega bi morali trgovci, ki trgujejo s kmetijskimi pridelki, dajati kmetovalcem vedno tozadevne nasvete. Tako n. pr. gorenjska kmetijska zadruga najlaže prodaja krompir z rumenim mesom. Za Dravsko polje se pa nič prav ne ve, ker tu ni človeka, ki bi dal tozadevne nasvete.

Kar tiče fižola, se v Italiji najbolje proda podolgovat, roza pisan fižol z imenom »mandaloni«. Francozi zelo radi kupujejo fižol »prepelicar«. Prepelicarja bi pa trebalo spremeniti, oziroma izboljšati mu seme, kar je naloga semenogojskih postaj. Kot splošno izvozno blago je fižol »ribnični«, ki se je prej izvažal na veliko, izvažal iz leta v leto manj, ker mu na svetovnem trgu konkurira sličen fižol iz Japonske.

Cene goveje živine

Voli. V Ljubljani debeli voli 6 din, poldebili 5 do 5.50 din, plemenski 4.50 din kg žive vage. V Kranju debeli 6 din, poldebili 5.50, plemenski 5 din. V Črnomlju debeli 5—5.50 din, poldebili 4.50 do 5 din, plemenski 3.50—3.75 din.

Krave. V Ljubljani debele 5.75 din, poldebele 4.25—4.50 din, klobasarice 2.75—3 din. V Kranju debele 5.50 din, poldebele 5 din, klobasarice 4.50 din. V Črnomlju debele 4.50—5 din, poldebele 4 do 4.50 din, klobasarice 2.75—3 din.

Telice in mladi junčki. V Ljubljani debele 6, poldebele 5—5.50 din, plemenske 4.50 din. V Kranju debele 6 din, poldebele 5.50 din, plemenske 5 din. V Črnomlju debele 4.50—5.50 din, poldebele 4—4.50 din.

Teleta. V Ljubljani 7—8 din, v Kranju 6.50—8 din, v Črnomlju 5.50—6 din.

Svinje

Plemenske svinje. V Mariboru 5—6 tednov stare 90—110 din, 7—9 tednov 120—140 din, 3—4 mesece 280—350 din, 5—7 mesecev 360—480 din, 8—10 mesecev 490—560 din, eno leto 780—1020 din. komad. V Kranju mladi pujski 7—8 tednov stari 135—285 din komad. V Ptuj 7—7.25 din kg žive vage.

Debele svinje. V Ptuj 7.25—8.50 din, v Ljubljani 10 din, v Kranju 10.50 din, v Črnomlju 8 do 8.50 din kg žive vage. V Mariboru 11.50 din kg mrtve vage.

Pršutarji. V Ptuj 7.50—8 din, v Ljubljani 9, v Kranju 8.50—9.50 din, v Črnomlju 7 din kg žive vage. V Mariboru 9 din kg mrtve teže.

Meso

Goveje. Maribor 8—14 din, Kranj 10—12 din, Črnomelj 10 din kg.

Svinjsko. Maribor 13—15 din, reberca 12 din, Kranj 14—16 din, Črnomelj 14 din kg.

Slanina. Maribor 14—15 din, Kranj 22—26 din, Črnomelj 14 din kg.

Svinjska mast. Kranj 19 din, Črnomelj 18 din kilogram.

Sadje

Na trgu v Mariboru jabolka 3—6 din kg, hruške 8—16 din, suhe slive 8—12 din, celi orehi 10 din, luščeni 30—32 din kg.

Krma

Sono. Maribor 0.80 din kg, Kranj 0.80—0.90 din, Črnomelj 0.70 din.

Slama. Kranj 0.50 din kg, Črnomelj 0.35 do 0.50 din kg.

Vino

Pred letošnjo trgatvijo in dozorevanjem novega vina so bile zaloge starega vina lanskega in prejšnjih pridelkov malone popolnoma izčrpane, tako da je imela takrat cena vina stalno rastočo tendenco ter ponekod dosegla tolikšno višino, kot je zadnjih deset let vino še ni imelo. Po trgatvi se razmere niso toliko izpremenile, da bi se moglo govoriti o padcu cen. Zaradi izčrpanih zalog starega vina je nastopila, čim je novo vino dozorelo, precej živahna kupčija. Sprva so bile cene novega vina sicer nekaj nižje od cen starega vina, vendar pa se je to kmalu izenačilo, da sedaj že ni več razlike med ceno novega in starega vina. Izgledi za letošnjo kupčijo so z ozirom na nekoliko izboljšan gospodarski položaj povoljni, zlasti na domačem trgu za domač konzum. Cene se povprečno gibljejo: Slovenija navadna vina 3—5 din liter, sorta in kvaliteta vina 6—7 din; hrvaška navadna vina 3—3.50 din, kvaliteta 4—5 din; srenjska navadna 3—4 din, boljše 4—6 din; dalmatinska rdeča vina 2.75—3.50 din, opolo 3.50 do 4.50 din, bela do 4.50 din, banaška 3—6 din liter, bačka 3—5 din. Verjetno je, da se bo ta položaj držal čez zimo ter je izpremembe pričakovati šele na pomlad, ko se bodo zaloge nekoliko skrčile. — V Črnomlju je navadno mešano vino pri vinogradnikih 2.75—4 din liter, finejše sortirano vino pri vinogradnikih 4—4.50 din liter.

Žito

Pšenica. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 2 din, Črnomelj 1.70—1.80 din.

Rž. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 1.85 din, Črnomelj 1.65—1.70 din.

Ječmen. Maribor 1.50 din, Kranj 1.85 din, Črnomelj 1.50 din.

Oves. Maribor 1 din, Kranj 1.80 din, Črnomelj 1.50 din.

Koruza. Maribor 1.25—1.50 din, Kranj 1.50, Črnomelj 1.50 din.

Fižol. Maribor 2—3 din, Kranj 2.50—3 din.

Razgovori z našimi naročniki

Izšolanje za občinskega tajnika. L. A. Tečaj, ki ga omenja § 95 zakona o občinah in ga mora dovršiti kompetent za službo občinskega tajnika, se vrši pri banski upravi v Ljubljani in je zadevno prošnjo tja nasloviti. V mestnih, tržkih, zdraviliških in takih občinah, ki imajo 3000 ali več prebivalcev, se smejo postaviti za občinske tajnike le osebe, ki imajo vsaj popolno srednjo ali tej enako strokovno šolo z zaključnim izpitom, tri leta pripravljalne službe ter dovršeni, že omenjeni tečaj. V podeželskih občinah, ki imajo do 5000 prebivalcev in kojih davčna osnova ne presega 150.000 din letno, ter v ostalih, zgoraj ne navedenih občinah se smejo postaviti osebe, ki imajo vsaj štiri razrede srednje ali njej enake strokovne šole, tri leta pripravljalne službe ter dovršeni tečaj. Zahtevano kvalifikacijo lahko spregleda ban s svojo odločbo, katero pa izda samo onim občinskim uslužbencem, ki so že vsaj pet let odlično vršili službo občinskega tajnika. Nadaljnji pogoji za službo občinskega tajnika so, da ste star vsaj 21 let in ne nad 40 let, telesno in duševno zdrav, dobrega vedenja, da ste odslužili obvezni rok pri stalnem kadru, razen ako niste bili kot edini hranitelj nesposobnih drugarjev ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščeni službe v stalnem kadru; nadalje, da niste pod skrbstvom ali v konkurzu in da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast; da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic.

Pogoji za otvoritev starinarne. J. R. Za trgovanje s starimi stvarmi (oblekami, čevlji in podobno) je potrebna oblastna dovolitev. Sme se dati le osebi, ki izpolnjuje obče pogoje za osnavljanje obrta in je zanesljiva glede njegove voditve. Take obrti se smejo odvijati le v mestih in v večjih krajih. Imetniki takih obrtov so dolžni izpolnjevati vse policijske predpise in naredbe v interesu javne varnosti in desinficirati predmete, ki jih nabavijo za prodajo. Za izvrševanje obrta je potreben dokaz posebne izobrazbe, in sicer dvoletno učenje kot učenec in dvoletno zaposlitev kot pomočnik v trgovinskem obratu; ta izobrazba se dokazuje praviloma z učenim potrdilom in s poslovno knjižico. Poleg teh listin bi morali predložiti rojstni in domovinski list ter

Krompir. Maribor 0.75—1.25 din, Kranj 0.90 do 1 din, Črnomelj 0.80—1 din.

Proso. Maribor 1.50 din, proseno pšeno 4 din. **Ajda.** Maribor 1—1.50 din, ajdovo pšeno 3.50 do 4 din.

Mlečni izdelki

Mleko. 1.50—2 din liter, smetana 10 din liter, surovo maslo 24—26 din kg, čajno maslo 28 do 32 din, domači sir 8—10 din kg. **Jajce.** 0.70 do 1.25 din.

Perutnina

Kokoš. 20—25 din, par piščancev 24—60 din, gos 40—50 din, puran 45—70 din, raca 18—24 din.

Les

Dolgoletna lesna kriza je proti koncu leta 1936 nehala in zaloge so se začele krčiti in tudi cene so se izboljšale. Tako je narasla cena za trda nezagana drva v Ljubljani od 77 na 110 din. Cena mehkega izvoznega lesa franko vagon nakladalna postaja je narasla od 268 na 320 din za povprečno srednjo kakovost in sortiment, kakršen gre od običajne žage.

Predstavniki naše lesne industrije že dolgo časa preučujejo možnosti pomnoženja tržišč za naš les. Posebno išče naša lesna industrija takšna tržišča, na katerih bi dobivala blago plačano s svobodnimi devizami. Tako se je v teku tega leta naš les prvič pojavil na tržiščih Pacifika. Razume se, da je lesna industrija s tem utrpela velike materialne žrtve, ker je bil naš les na teh tržiščih doslej čisto neznan. Prav tako je začela naša lesna industrija izvažati svoje produkte na tržišče južne Afrike. Nekatere naše industrije pa so poslane te dni posebi delegate tudi v Zedinjene države in v Mehiko, da prouče tamošnja lesna tržišča. Verjetno je, da se bo naš les uspešno razpečaval tudi v teh državah. Pri tem prizadevanju je potrebno poudariti, da naša lesna industrija ne uživa nikakih posebnih olajšav, ki bi ji mogle olajšati borbo za pridobivanje novih trgov.

Denar

Nemška marka 14.40 din, madžarski pengő 9.80 din, švicarski frank 10.10 din, italijanska lira 2.30 din, češka krona 1.60 din, francoski frank 1.22 din, ameriški dolar 48 din.

Pravstveno spričevalo najbližjemu Združenju trgovcev ter tam plačati tako zvano inkorporacijo. Združenje bi poslalo Vašo prijavo Zbornici za TOI v Ljubljano, katera bi Vam izstavila potrdilo po § 95 obrtnega zakona. To potrdilo bi morali priložiti prošnji za podelitev obrtne dovolitve, katero bi trebalo nasloviti na pristojno okrajno načelstvo. Državna taksa znaša 100 din, banovinska 50 din; koliko znaša inkorporacija, boste zvedeli pri pristojnem združenju trgovcev. — Krojaški mojster ali trgovec z mešanim blagom bi moral enako zaprositi za oblastno dovolitev trgovanja s starimi stvarmi in brez te posebne dovolitve ne bi smela z njimi trgovati in seve tudi ne otvoriti podružnice in svrhu takega trgovanja.

Dolžnik izgubil zaščito — možnost odloga plačila glavnice. G. J. Izgubili ste zaščito kot kmet-dolžnik, ker je sodišče smatralo, da ste v boljšem gnetnem položaju nego Vaš upnik. — Odloga za plačilo glavnice v takih primerih zakon ne predvideva. Zato ga boste morali skušati doseči le z lepega. Ako Vam ga upnik ne bo hotel dovoliti, bi smel v primeru Vaše plačilne zamude rešiti seči z izvršbo na Vaše posestvo in ga eventualno gnati na dražbo.

Odškodnina za možno delo na ženinem posestvu. I. I. S svojo ženo ste imeli skupno posestvo; pozneje Vam je izplačala Vašo polovico, na kar sta se dejansko (ne tudi sodnijsko) ločila in ste si kupili drugo posestvo. Čez dve leti ste slednje spet prodali in se vrnili k svoji ženi, šest let že pridno delate na njenem posestvu in vprašate, ali imate pravico zahtevati za svoje delo kako odškodnino. — Ker ste po zakonu dolžni svojo ženo vzdrževati in domnevamo, da ste na ženinem posestvu imeli oskrbo, ne morete za svoje delo zahtevati plačila, ako si ga niste posebej izgovorili.

Ojačanje svetlobe — mešanje petroleja? P. F. Svetilka na petrolej Vam daje na žagi premalo svetlobe. — Mešanje petroleja z bencinom Vam ne svetujemo, čeprav v razmerju 1 proti 10 (na deset litrov petroleja en liter bencina) ne bi bilo nevarno. Omislite si raje karbidno svetilko.

Davčna uprava zahteva zvišano tretjo anuiteto. A. P. L. Ste zaščiten kmet, dolg se Vam je znižal na polovico in anuiteta določila s 1325 din. Ta znesek ste plačali prvi dve leti PAB, sedaj ste pa dobili od davčne uprave poziv, naj plačate kot tretji obrok kar 1757 din. — Na vprašanje, kaj je vzrok temu zvišanju, Vam žal ne moremo odgovoriti. V zakonu tako zvišanje ni predvideno. Zato Vam svetujemo, da vprašate za pojasnilo davčno upravo samo in nam sporočite njen odgovor.

Previsoki davki od žagarske obrti. O. R. Izvršujete žagarsko obrt na zelo nepremetnem kraju, sam brez žagarja, obratujete le jeseni in čez zimo, zaslužite 1500 din letno, davčna uprava Vam je naložila 891 din davka, reklamacijski odbor smatra, da ste imeli prometa za 11.400 din. Davek se Vam zdi previsoko odmerjen. — Žagar, ki žaga les kmetom proti plačilu zaslужka od kubika (žagarini), mora plačati 4% prometnega davka od vrednosti lesa (ne zaslужka). Najbrž so vzeli za osnovo sto delavnih dni, vsak dan po en kubik, to je skupno 100 kubikov v vrednosti 114 din, torej 11.400 din. Prometni davek znaša 456 din. Ta prometni davek imate pravico sproti preveliti na naročnika že pri računu zaslужka, kajti pri Vas se le pobira, in sicer radi tega, ker je to lažje nego pri kmetu-naročniku. Ako pa lesa ne režete kmetom, temveč lesnim trgovcem zgolj za zaslужek, tedaj bi moral plačati prometni davek lesni trgovec. — Razen tega morate plačati pridobinski davek. Ako je davčna uprava vzela za podlago odmere pridobine od Vas priznanih 1500 din čistega zaslужka, znaša osnovni davek 120 din, dopolnilni 30 din, samoupravne doklade in stroški najbrž 285 din, kar bi zneslo skupno s prometnim davkom 891 din. Glede višine samoupravnih doklad povprašajte pri davčni upravi, ki je namreč v posameznih občinah različna. Poglejte tudi, na podlagi kakšnih podatkov so Vam odmerili promet in čisti zaslужek (dohodek). V primeru, ako je davčna uprava, odnosno reklamacijski odbor izdal svojo odločbo in odmeril višji promet in čisti dohodek nego ste ga imeli v resnici, brez zadostnih podatkov, bi morali v 30 dneh po sprejemu odločbe reklamacijskega odbora vložiti tožbo na upravno sodišče v Celju, naj razveljavi odločbo zaradi nedostotnosti postopka. Seve morate Vi dati davčni upravi vse potrebne podatke, odnosno čim verjetneje izkazati svoje nizke dohodke in manjši promet.

Občina ni vpisala volilca v volilni imenik. Ludovik H. Pritožujete se, da Vas občina ni vpisala v volilni imenik, čeprav ste Jugoslovian, obrtnik in bivate čez eno leto dni v občini. — V stalne volilne imenike se vpisujejo uradoma vsi oni, ki imajo volilno pravico, če so najmanj eno leto nastanjeni v dotični občini. Stalni volilni imeniki so bili sestavljeni že leta 1931. Vsako leto pa se vpisujejo v času od 1. do 31. januarja popravki, temeljem katerih se naknadno vpisejo vse osebe, ki imajo volilno pravico in dotle niso bile vpisane, odnosno so se pozneje naselile v občini. Razen tega se sme zahtevati popravek volilnega imenika 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvah narodnih poslancev. Takšno zahtevo popravka bi morala občina rešiti v petih dneh, bodisi, da zahtevo osvoji, bodisi, da je ne osvoji. Če občina ne izda nobene rešitve v tem roku, ali pa, ako zahteve ne osvoji, ima prosilec pravico pritožbe na pristojno okrajno sodišče, in sicer v roku treh dni po sprejemu rešitve. Sodišče izda svojo odločbo najkasneje v sedmih dneh po prejemu aktov od občine, katere akte mora občina predložiti v dveh dneh. — Volilno pravico ima vsak moški državljan po rojstvu ali prirojstvu (naturalizaciji), ki je dovršil 21. leto starosti.

Dva sina hkratu služita pri vojaki; skrajšan rok? P. F. Vprašate, ali bi mogel kateri izmed dveh Vaših sinov, ki sedaj oba služita pri vojaki, doseči skrajšan rok (eden je vpoklican za dve leti, drugi za 18 mesecev). — Točno Vam ne moremo odgovoriti, ker niste povedali, kaj je s prvima dvema sinovima, katera omenjate v pismu, in ali nimate morda še kakšnega sina. V primeru, da sta najstarejša dva sinova sodno ali notarsko odpravljena od doma in razen obeh sedaj služočih sinov nimate drugega pri hiši, tedaj lahko zaprosite — ko ste 66 let stari in potrebujete pomoči — naj enega spuste domov, dokler ne bo drugi odslužil roka; hkratu lahko zaprosite, naj mu priznajo skrajšan rok. Prošnjo je vložiti pri poveljstvu vojnega okrožja v Celju. Priložiti je družinsko polo (nekolikovano) in potrdilo, da sta najstarejša sinova odpravljena od doma.

Mož ne zmore plačila stroškov bolnišnice za ženo in hčerko. F. P. Od svojega posestva plačujete 92 din neposrednih davkov, skrbeti morate za šestčlansko družino in ne zmorete plačila stro-

škov, katere zahteva bolnišnica za oskrbo Vaše hčerke in žene. Preti Vam rubež in vprašate, ali bi mogli dobiti kako pomoč od banske uprave ali drugod. — Omenjene pomoči ne boste dobili, pač pa Vam more uprava bolnišnice plačilo odpustiti, ako predložite prošnjo s potrdilom davčne uprave, da ne plačujete več nego 100 din letnih

neposrednih davkov, in s potrdilom občine, da ne zmorete plačila zahtevanih stroškov, ali vsaj s potrdilom o vrednosti Vašega posestva, višini morebitnih dolgov ter številu oseb, katere morate oskrbovati. Ako prošnji uprava bolnišnice ne bi ustregla, se obrnite še na bansko upravo (z enako prošnjo).

Našim malčkom

Vekoslav Skuhala:

Lojzkov božični večer

(Konec)

Lojzkova božičnica na koncu vasi je zbudila pesem hvaležnosti, visoko pesem otroške hvaležnosti. Presladko čustvo božje bližine je občutilo tudi Lojzkovo srce. Tako polno tega čustva je bilo dečkovo srce, da je prekipelo, da mu je grlo nehote zapelo nepogrešno božično pesem: »Sveta noč, blažena noč!« Vsi so povzeli in zraven peli. Celo najmlajše dete, ki je imelo še polna usta kruha, bi bilo rado pelo, a se mu je pri tem zaletelo. Ko je s trudom izkašljalo drobtinice, je le začelo peti. Vsem, prav vsem je bilo petje več ko sladka jed, ki so jo še tiščali v rokah. Tri kitice so izpeli in bi bili gotovo od kraja začeli, ko ne bi v tem trenutku vstopili v hišo vzradošeni roditelji ter izrekli toplo zahvalo Lojzku in po njem njegovi materi za dobrodošlo božičnico. Kovačevi otroci na so zdajci ponujati začeli od svojih sladkosti svojim dobrim staršem.

»Zdaj pa grem domov, pa lahko noč!« Tako skromno se je poslovil Lojzek in niti ni počakal, da bi ga kdo pospremil iz hiše. Zunaj se je napravila že prava noč, da bi Lojzka moglo biti strah, če se ne bi vedno in vedno zavedal, da hodi angel božji z njim noč in dan. Deček je na dolgo stopal, da bi čimprej prestopil prag domače hiše.

Ko je prišel domov, je opazil, da so ga že pričakovali. Zato se je nekoliko opravičil: »Peli smo, pa nisem mogel oditi.«

»Kje pa si bil?« so vsi vprašali.

»Bil sem pri Kovačevih.«

Lojzkova mati si je s predpasnikom šla preko vlažnih oči. Bog ve, kaj si je mislila? Ganiena je stisnila Lojzka k sebi, a brez vsake nadaljnje besede.

Lojzkovi sestrlici in bratje so že začeli delati jaslvice za v kot nad mizo. Hana je rezljala papir, ki je v vseh barvah čakal svoje usode na mizi. Tona je z najtanjšim papirjem ovijal žico za rože, Tinek je izrezaval ovčke, a Lojzek bi moral pomagati vsem hkrati. Do njegovega povratka od Kovačevih je to delo opravljala mati, ko si je že našla nekaj časa in oddiha. Oče pa je sedel za pečjo, toplo segreto, kadil iz pipe in gledal svojo veselo družino pri božičnem kramljanju. Ure so naglo potekale. Nikoli več se ne povrnejo take, ker so bile tako rajsko lepe, srečne!

Preproste jaslvice z vsem okrasjem so ležale na deski v kotu nad mizo. Svetilka, ki je visela nad mizo, jih je še precej močno ožarjala s svojo rdečkasto svetlobo, da so se zdele žive, kakor se ob rdeči jutranji zarji oživlja vsa vas in svet za vasjo. Razločno si je mogel videti blaženost na Marijinih licih, pobožnost v sklenjenih rokah sv. Jožefa, starega možeka. Primerno so bili razvrščeni pastirji s palicami in torbami, živinice pa sta bili kar dve skupini. Eno jag je, najbolj belo, pa je ležalo tik pred jaslcamami. Bilo je darovano od bele duše, od nedolžnega otroškega srca. Od

jaslicah že ve. To pa je dovolj! O, božje Detece, ti sladka stvarca med lepotijo kmečkih jaslvice, kako si vabilo in še vedno vabiš otroške oči k sebi!

Vse pesmi, kar jih ima na zalogi otroški slovarček, so se na sveti večer pele v katere duše, od katerega srca? Jezušček v Lojzkovi rojstni hiši. Nekaj jih je bilo narodnih, ena ali dve celo malce posvetni, a kaj zato, ko pa so vendar vse brez izjeme veljale počestitvi božične skrivnosti!

Najlepša med vsemi pa se je Lojzku zdelo tista pesem o nebesih. Mati jo je začela, mati jo je vodila do kraja. Celo oče tam za pečjo je moral poprijeti, ko drugače ni bil navdušen za petje.

»A, a, a, v nebesih sem doma«, tako in slično je šla ta lepa, nepozabno lepa pesem. Kar zibala se je v zraku in dvigala vsa srca kvišku proti nebesom.

Tega lepega božičnega večera se Lojzek leto za leto z veseljem spominja. Nič ne de, da je zdaj velik gospod. Še vedno rad prepeva, zlasti z otroki, še vedno je navdušen za božičnice, ki jih naklanja najbednejšim v okolišju svojega delovanja. Vsem pa naroča, naj z njim vred molijo ali pojejo:

»O Jezušček moj, za vselej sem tvoj!«

Za zimske večere

Ima dva roga, dve nogi, zadrž rep. Zvečer se zgane z mesta, hrane ne rabi. Marsikdo je vesel, če lahko stopi nanj. Kaj je to?

(»Zajec« za seznanjen s skornjev.)

*

Kateri izmed treh Modrih je bil zamo-rec: Gašper ali Melhior ali Baltazar?

(Tisti, ki je imel črno kožo.)

*

Je svetnik in je že davno umrl, pa še vedno ni v nebesih. Kdo je to?

(Sveti Gregor.)

*

Kaj je razen milosti in dobrih del še potrebno za zveličanje? (Sam se smrt.)

*

Hrenov Miha je nekoč šel v Ptuj. Slučajno je srečal tri potepuhe. Vsak potepuh je imel na hrbtu vrečo. V vsaki vreči so mijavkale tri mačke. Če seštejemo potepuhe in mačke, koliko jih je šlo v Ptuj?

(Ni ena, ker so potepuhi šli v nasprotno smer.)

*

Dva fanta sta skupno dobila 35 hrušk. Tisti, ki je imel več, je tovarišu rekel: »Če bi imel še 4 hruške, bi imel ravno dvakrat toliko ko ti.« Koliko hrušk je imel vsak fant?

(Eden 13, drugi 22.)

*

Dva očeta in dva sina so šli na lov. Ustrelili so 3 zajce, a vendar je vsak enega nesel domov. Kako je bilo to mogoče?

(Vsak oče in sin sta imela zajca.)

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

15

»Za nove naročnike »Slov. gospodarja«:

Kje se povest godi? — V koroških hribih, in sicer blizu italijanske meje: Grabnje se imenuje vas, kjer so doma glavne osebe.

Kdaj se povest godi? — V našem času.

Katere so glavne osebe? — Leja, rojena leta 1903. To redko ime ji je dala krstna botra, ki je prav tega leta romala v Rim in se tako navdušila za papeža Leona XIII., da je hotela, naj dobi deklica, ki je kmalu po tem romanju prišla na svet, ime po tem velikem papežu. — Žnidar, Lejin oče, krojač in bajtar. Ta se je po smrti svoje prve žene spet oženil in vzela sestro Trotovega Miha za ženo; bila je Leji res pisana mati. — Trotov Miha, kmet, obrekljiv dedec. — Tonč, premožen hribovski kmet, surov divjak, ki je lazil za Lejo. — Hanzej, občinski tajnik in občinski gozdar v Grabnjah, vesel mlad mož, ki sta se z Lejo rada imela in tudi vzela. — Lojz in Peter, prijatelja, ki sta tičala vedno vkup. Lojz, ki je bil ključavničar, je bil suh in dolg kakor fižolova ranta, Peter pa, ki je bil upokojen železničar, je bil majhen in okrogel. Venomer sta se zbadala pa tem bolj rada imela. Sta prav smešna možaka.

Kaj se je doslej zgodilo? — Leja in njena mačeha sta se v planini skregali. Po nesreči je Leja mačeho tako potisnila, da je ta padla čez Homsko skalo in se ubila. To je videl Tonč. Ker ga Leja ni marala, ji je zagrozil, da jo bo tisti dan, ko se s Hanzejem poroči, naznanil orožnikom, da je mačeho ubila. Leja se je pred poroko potožila Hanzeju in sklenila sta, da naj se Leja po poroki izgubi in naj se zateče na laško stran k svojim starim prijateljem v Trbiž. Ker je navada, da fantje nevesto »ukradejo« in jo po poroki za kratek čas kam v sosedno gostilno odpeljejo, kjer jo mora camar poiskati in odkupiti, se je tudi Leja dala odpeljati, v sosednjih Borovljah pa se jim je zvito izmuznila in je izginila. S Hanzejem sta se sicer že poprej domenila, kako si bosta delala počete, ali zdaj že delj časa ni bilo več glasu od nje. Medtem je Tonč Trotovemu Mihi v prepiru nekaj o tisti nesreči v Homski skali bleknil, ta pa je slabo razumel in raznesel glas, da je Hanzej ubil Lejino mačeho, Leja pa je ušla, ko je zvedela, da je njen mož ubijalec. Hanzej obrekljivcev ni tožil, ker se je vsak dan bal, kdaj bo Tonč nastopil kot tožnik proti Leji. Ali nič takega se ni zgodilo. Pač pa sta se to zimo vedno spet kje v planini srečala; oba sta bila dobra smučarja in sta se rada podila po snegu. Zdaj pa je kazalo, da sta oba na isti sledi: za Lejo, izgubljeno nevesto; kajti neka smučarja sta vedela povedati, da je za postrežnico v ojstrški planinski koči.

*

(Nadaljevanje)

»Pojdi ti svoja pota, jaz pa grem svoja! Jaz si s teboj nimam kaj deliti.«

»Zato pa jaz s teboj. Midva se bova še dala — če danes ne, pa drugič kdaj. Tedaj bomo šele videli, kdo od naju je pravi mojster.«

S temi besedami se je Tonč spustil za svojim tovaršem.

Hanzej je obstal kakor omočen. Kaj namerava ta strašni človek? Za Lejo je šel vohat. Ali jo je našel? Kako se je morala prestrašiti!

Zdaj, Hanzej, bo treba hiteti! Odvrniti treba nesrečo, ki Leji preti.

Ali če je ne najde, kaj tedaj? Če je že odšla? Ta divjak je namignil, da jo bo zaman iskal. Prepričati pa se le hoče — in sicer takoj.

Še bolj je stopil in je bil v eni uri pri ojstrški koči. Gospodarja, ki ga je prijazno sprejel, je poprosil za prenočišče in ga tudi brez vsega dobil. Tresel se je, tako je bil razburjen, ko je stopil v gostilniško sobo; tu je sedelo že tucat gostov, večidel smučarjev. Ko ga je gospodar vprašal, je naročil čaj.

»Leja!« je zaklical gospodar v kuhinjo.

Hanzej je s široko odprtimi očmi strmel v duri.

Tedaj je vstopila čedna, mlada ženska v belem predpasniku...

Ne, to ni bila njegova Leja!

Natakarica je bila resda njegovi ženi precej podobna, ali obraz je bil ves drug. Razočaran in vendar vesel se je Hanzej zleknil in naslonil na stol.

Pozneje je načel z gospodarjem razgovor in ga takole mimogrede vprašal, ali pride kaj dosti smučarjev v planino in koliko ima kaj služabnih ljudi. Ta mu je povedal, da sta razen njega in žene le še ta natakarica in hlapec pri hiši; štirje lahko opravijo, kar pride čez zimo dela. Vsak teden pa prideta

iz doline dva nosača, da mu prineseta, kar je pri hiši in za goste treba.

Ves drugi dan je Hanzej še ostal v planinski koči. Tako se je tudi z gospodinjo pomenil, ki mu je med drugim pripovedovala, da je natakarica imenitnih celovških ljudi, ki so prišli na nič, in da živi v večnem strahu, da ne bi srečala kake znanice, pred katerimi bi jo bilo sram. Zaradi tega je tudi tako plaha in tiha. Službo, ki je dobro plačana, je prevzela le, da bi mogla svoji bolni materi pomagati.

Hanzeju se je dekle zasmililo; nehote je pomislil na svojo Lejo, ki se ji morda prav tako godi.

Ko se je drugo jutro odpravil proti domu, mu je gospodar svetoval, naj se spusti rajši po vzhodni strani, ker bo vožnja tam lepša in prijetnejša; le zadaj za Senami mora gledati, da ne zavije preveč na levo, naj se drži na desno, da ne zajde v senske strmine.

Hanzej se je zahvalil za nasvet, kupil si je še nekaj jesti za po poti in se odpeljal.

Bil je lep, jasen dan, da si boljšega smučar želeli ni mogel. Šlo je ko blisk, lahno in mehko, da ni bilo več drsanje, ampak letenje, kakor da te nosijo nevidne roke po zraku. Hanzej je pozabil na vse skrbi, zdelo se mu je, da plava kakor oblak, včasih pa mu je bilo, da stoji kakor ovčka na nebu in snežna planjava beži pod njim.

Kake pol ure je moglo biti, ko je začutil, da je vez na levi nogi nekoliko popustila. Obstal je in si jo trdneje sklenil. Ko se je potem ozrl po neskončni belini, ga je obšel občutek tesnobe: tako sam je bil v tej beli samoti... Zazdelo se mu je tudi, da se je le preveč na levo držal. Če bi se mu kaj zgodilo, bi bil zapuščen in izgubljen.

V tem hipu mu je udaril na uho hripav krik, kakor krik divje ptice. Desno zgoraj, nekaj sto metrov daleč, se je prikazala siva postava, mahala s palicami po zraku in hreščéče vriskala. Hanzej je segel po daljnogled in ga nameril gor... Sveta Marija, saj to je Tonč! Kaj hoče? Dobrega gotovo nič. S poti ga hoče spraviti!! Ubiti. Če se sprimeta, mu Hanzej ne bo kos. Ta divjak ima gotovo revolver ali pištolo pri sebi, on nima ničesar. Druge pomoči ni kakor v beg, kateri bo hitrejši.

Te misli so mu švignile kakor blisk po glavi... Le od tod, od tod! Hitro! To je tista tekma, s katero mu je Tonč grozil, češ: še se bova dala...

Hanzej, ki se je dal doslej smučim lagodno nositi, se je jel s palicami krepko poganjati in je držal na vso moč nizdol. Enkrat se je po bliskovo ozrl in je videl, da ga je Tonč na desni že prehitel...

Pot mu hoče prestreči, da bi ga od spredaj laže ustrelil!

Le na levo se more še rešiti. Toda če zajde v strmine?...

Naj bo!...

Zavihtel se je na levo in po rebri dol. Vedno bolj je strmo, hitreje in hitreje drčijo smuč. Za seboj čuje krik: »Ho-ho-ho!« — Le naprej, le naprej! — Divje zdrči čez rahlo dolinico, na drugi strani ga vrže spet kvišku in naprej, naprej dol. Strmina je vse huja, ko strela ga nosi, v stran ni mogoče, ustaviti se ni mogoče — tedajci zazija strašen navpičen prepad — — Ježeš, Marija! — Hanzej je sklenil koleno, vrgel se je kvišku, sklonil naprej in zletel čez skalni rob v prazno... veslal je z rokami, plaval po zraku, v strašnem loku niže — sekundo — dve sekundi — tri — štiri — pet — šest — sedem — pač! se je usedel, ne da bi bil padel, in zdrčal čez sneženo kopo, ki se je stegnila v skoraj ravno planoto... Že je mislil, da je na dobrem, tedaj je zadel z desno smučko v štrleč kamen, vrglo ga je čez glavo — dvakrat, trikrat — še zadnja misel mu je šinila po glavi: Zdaj sem mrtev — potem se mu je vse stemnilo.

(Dalje sledi)

Najvišji slap na svetu

Pred kratkim je ameriški letalec Jimmy Angel med svojim poletom nad Venezuelo (republika v južni Ameriki) odkril najvišji vodopad na svetu, ki je mnogo višji kakor vsak dosedaj znanih vodopadov in ki ni zarisan še v noben zemljevid. Letalec poroča, da je odkril vodopad v nekem pritoku reke Caroni, ki je sama pritok velike reke Orinoko. Ta reka je oddaljena kakih 250 milj od mesta Ciudad Bolivar ter teče proti jugovzhodu. Letalec je s pomočjo višinskega merila svojega letala zmeril tudi višino tega velikanskega slapa. Pravi, da je ta slap najmanj 7000 čevljev visok, kar je velikanska višina, če pomislimo, da en angleški čevljev meri 0.305 metra, francoski čevljev pa 0.325 metra. Čeprav za znanstvena raziskavanja porabljajo včasih še radi francoski čevljev za mero, vendar ni verjetno, da bi ameriški letalec rabil kako drugo kakor angleško mero. Če torej vzamemo angleški čevljev za mero, bi bil ta novo odkriti slap nad 2000 metrov visok. To je res ogromna višina. Doslej najvišji slap sveta je bil 2000 čevljev visoki Kukenam, za njim je prihajal slap Sutherland v Novi Zelandiji s 1900 čevlji, sloveči Viktorijini slapovi v Afriki imajo le 343 čevljev. Daleč za njimi pa so šele tako sloveči slapovi Niagare v Ameriki, ki so le 167 čevljev visoki. Kaj je 167 čevljev v primeri s 7000 čevlji — če se letalec seveda ni zmotil!

Nov redilni prašek

Vsak kmetovalec si z Redinom lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zagotovljen uspeh že pri 1 zavitku za 1 prašiča za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 10 zav. naprej 12 din. Priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. Pravi Redin se dobi samo v zavitkih z napisom Redin in ga prodaja samo Kane-Volfram, Maribor, Gospodarska 33.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Išče se viničaru s štirimi delovnimi močmi in s kravo. Maribor, Gregorčičeva 8/I. d. 36
- Vesten, kmečkega dela vajen hlapec in dekla dobita službo. Župnišče Muta. 35
- Ofer, oženjen, se sprejme pri graščini Slivnica pri Mariboru. 31
- V službo se vzame majer z najmanj petimi delovnimi močmi, najmanj dva moška; ako jih je več, dobijo tudi zaposlitev. Naslov v upravi. 38
- Pridnega hlapca sprejme župnišče v Savinjski dolini. 40
- Majerja s petimi delavnimi člani, večji živinoreje in molžnje, sprejmemo. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 41
- Krepkega in zdravega vajenca sprejme Franc Gregorič, pekarna, Dogošje-Maribor. 43
- Sprejme se pridna, poštena gospodinja na posestvo. Naslov v upravi. 46
- Pridna dekla in hlapec dobita stalno službo. Nastop s 1. februarjem. Ponudbe upravi lista pod »Pridna 51«. 41
- Poštenega hlapca sprejme takoj Pak v Gačniku, Pesnica. 53
- Peu Nežika v Sv. Trojici v Slov. goricah išče služkinjo k živini. Nastop službe od 6. februarja naprej. 54
- Viničar, 3—4 delovne moči, se sprejme. Dr. Hermin Wiesthaler, Kozjak št. 43, Zg. Sveta Kungota. 58
- Viničarja s 5—6 delovnimi močmi sprejme takoj posestvo Prosek-dvor, Bresternica pri Mariboru. 66
- Vrtnar-ekonom išče mesto na gospodarstvo, katero bi sam vodil. Mihelin Anton, Bukošek 3, Brežice. 64
- Ofer, štiri delovne moči, se sprejme po dogovoru. Limbuš 14. 65
- Oferja, tri osebe, brez malih otrok, sprejme Rošpoh-dvor, Kamnica. 61
- Pridni viničar, majer, ofer z več delovnimi močmi, se sprejme s 1. februarjem. Šuman Anton, Sv. Marjeta ob Pesnici. 68

POSESTVA:

- Posestvo se prodaja v Budini 62 pri Ptuj. 71

Enonadstropna nova hiša, davka prosta, mesečni dohodek 800 din, se poceni prodaja. Potrebni 40.000 din, ostanek mesečni obroki. Pojasnila: Klobučar, Krekova 32, Studenci pri Mariboru.

Hiša naprodaj. Blizu M. Sobote (10 minut od postaje) je naprodaj lepa nova hiša, pri kateri je obširen vrt z velikim sadovnjakom. Poizve se v Bratonicah št. 2, p. Beltinci. 28

Lepo posestvo v Dravski dolini se odda poštenim ljudem v najem. Vprašati: P. Pintarič, Brezno. 39

Kupim vinogradno posestvo. Plačam takoj. Pisane ponudbe glede cene in poslopij na upravo »Slov. gospodarja«. 29

Kmečki mlin naprodaj tik banovinske ceste. Pogon Drava. Malečnik 6, Sv. Peter pri Mariboru. 30

Na prodaj mala in velika posestva od 10.000 din naprej. Znanika za odgovor! Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 45

Prodajmo lepo hišo, močno zidano, z velikimi prostori, z gospodarskim poslopjem, primerno za vsako obrt, v sredi vasi Fram 32. 47

Prodajmo novo, zelo masivno zgrajeno enonadstropno, petstanovansko hišo v Studencih v bližini kadetnice. Letni donos 16.500 din. Vprašati: Maribor, Stritarjeva 18. 48

Krasno posestvo, hiša, gospodarsko poslopje, njive, travniki, sadonosnik in gozd okoli 5½ orala, vse v ravnini, se prodaja. Cena 56.000 din. Naslov: Muršič Ludovik, Formin pri Moškanjcih. 50

Trgovska hiša v sredini Maribora naprodaj. Pojasnila v pisarni dr. Faninger, Maribor. 62

Prodajmo malo posestvo v krasni legi poleg banovinske ceste. Naslov: Pompe France, Polana-Razbor, Loka pri Zidanem mostu. 69

RAZNO:

Sprejme se starejša oseba ali zakonca z nekaj gotovine na dosmrtno oskrbo. Naslov v upravi. 63

Prodajmo: slamorezno, krojaški šivalni stroj, mlin na gepelj, po zelo nizki ceni. Josip Hrga, Sv. Lenart, Velika Nedelja. 70

V nedeljo, 8. januarja, se je na vožnji iz Poljčan v Maribor izgubila snežna veriga avtomobila. Najditelj naj javi svoj naslov proti nagradi L. Simončiču, Maribor, Maistrova 18/I. 60

Pri starinarju, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, zopet ostanki raznih tovarn flanele, žameta, barhenta, cvrtnbarhent, cajg, druk, oksford, svile, belo in rjavo platno, predpasniki, ženske in moške srajce in hlače, gate, otroške obleke od 11 din. 73

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Pijte samo
zdravilni

PLANINKA
ČAJ

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana
S. br. 2007-32

Prodajmo kobilu, sedem let staro, težko, brez napake. Naslov pove uprava lista. 59

Pozor! Kolovrti se dobijo pri Babič Vekoslav v Rečici, pošta Laško. 67

Prodajmo kompletno železje za studenec in fantilja. A. Lubec, Obrežna 69, Studenci pri Mariboru. 44

Vinogradnik kolov, kostanjevih, 6000 komadov, se kupi. Ponudbe na: F. Majzel, Maribor, Gregorčičeva ulica 4. 52

Posebno letos se priporoča Frangeževa drevesnica in trsnica v Hočah radi dobre kvalitete! 49

Jabolčne in hruškove divjake, večjo množino, ter sadne peške kupi Avguštin Podgoršek, Šmartno ob Paki. 42

Mlinarji, pozor! Monarh mlin, malo rabljen, poceni naprodaj. S. Forstnarič, Maribor-Melje. 37

Ženini in neveste! Poročne prstane iz zlata, srebra in dublea kupite najceneje pri K. Ackermann, urar, Ptuj, Krekova ulica 1. 16

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Modraže, P. Studence pri Poljčanah. 18

Gramofonske plošče od 26 din naprej pri Ackermann K., Ptuj, Krekova ulica 1. Zahtevajte cenik! 17

Šivalni stroji »Veritas«, pogrezljivi, z 20 letno garancijo, po 1900 din prodaja Ussar Alojz, Maribor, Trubarjeva 9. 26

Brez skrbi jutraj vstaja, kdor kupuje v manufakturi Grajske starinarne Maribor, Vetrinjska ulica 10, ker je najcenejše.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

RAZNO:

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, kar se lahko sedaj vsak osebno prepriča, če si ogleda en del naše trsnice pri načelniku Jan. Segula v Hlaponcih. Nudi: I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 1450

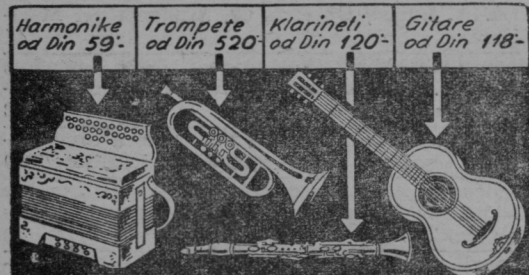
Priporočila se Kupčič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo vovno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mehenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

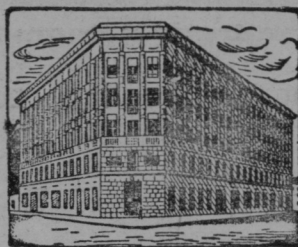
Malvazija je ime trti, katero je opisal v »Kmetovalcu« lani v novembru umrli vinarski strokovnjak g. Gombač. Tudi naša trsnica je prejela nekaj teh cepičev naravnost iz Italije. Na zalogi imamo še tudi vse druge sorte trsnega izbora, korenjake, sadno drevje, sadne divjake in nizke vrtnice v 80 barvah. Trsnica in drevesnica Čeh. Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1303

Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristanobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m la barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Brezplačen pouk v igračah. Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice glasbil o.z.
MARIBOR st. 106

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ZIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Sveče

za cerkev in dom

kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Maribor — Ptuj

Usnjene suknje

najboljše vrste,

damske in moške
plašče i. t. d. kuoite
najbolje v konfekciji

IAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Vinska trta. Cepiči najplemenitejših vrst ter ključi in korenjaki Kober 5 BB, Teleki 8 B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno dobavlja

Prva Jugoslovanska trsnica, Daruvar

1761

Zahtevajte cenike!

Najlepše in najnovejše vzorke za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtisnemo na platno v prodajalni **TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ**, Slovenski trg 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.
Stanje hranilnih vlog Din 53.000.000.—